

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Test Booklet Series

T.B.C. - XHK-II-BE

TEST BOOKLET
GENERAL STUDIES
PAPER—II

Time Allowed : 2 Hours

Maximum Marks : 200

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. IMMEDIATELY AFTER COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS TEST BOOKLET **DOES NOT** HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET OF THE SAME SERIES ISSUED TO YOU.
2. ENCODE CLEARLY THE TEST BOOKLET SERIES AS **A, B, C OR D**, AS THE CASE MAY BE, IN THE APPROPRIATE PLACE IN THE ANSWER SHEET USING BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK).
3. You have to enter your **Roll No.** on the Test Booklet in the Box provided alongside. **DO NOT** write anything else on the Test Booklet.
4. **YOU ARE REQUIRED TO FILL UP & DARKEN ROLL NO., TEST BOOKLET / QUESTION BOOKLET SERIES IN THE ANSWER SHEET AS WELL AS FILL UP TEST BOOKLET / QUESTION BOOKLET SERIES, SERIAL NO. AND ANSWER SHEET SERIAL NO. IN THE ATTENDANCE SHEET CAREFULLY. WRONGLY FILLED UP ANSWER SHEETS ARE LIABLE FOR REJECTION AT THE RISK OF THE CANDIDATES.**
5. This Question Booklet contains **80** items (questions) in **both English and Odia versions**. Each item (question) comprises of four responses (answers). You have to select the correct response (answer). You have to select the correct response (answer) which you want to mark (darken) on the Answer Sheet. In case, you feel that there is more than one correct response (answer), you should mark (darken) the response (answer) which you consider the best. In any case, choose **ONLY ONE** response (answer) for each item (question). **In the case of discrepancy in the meaning, the English version will prevail.**
6. You have to mark (darken) all your responses (answers) **ONLY** on the **separate Answer Sheet** provided by using **BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK)**. See instructions in the Answer Sheet.
7. (i) All items (questions) carry equal marks. All items (questions) are compulsory.
(ii) **For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, one-third (0.33) of the marks assigned to that question shall be deducted as penalty.**
(iii) **If candidates give more than one response (answer), it will be treated as wrong response (answer) even if one of the given responses (answers) happens to be correct and there will be same penalty as above to that item (question).**
8. Before you proceed to mark (darken) in the Answer Sheet the responses to various items (questions) in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet as per the instructions sent to you with your **Admission Certificate**.
9. After you have completed filling in all your responses (answers) on the Answer Sheet and after conclusion of the examination, you should hand over to the Invigilator the **Answer Sheet** issued to you. You are allowed to take with you the candidate's copy / second page of the Answer Sheet along with the **Test Booklet**, after completion of the examination, for your reference.
10. Sheets for Rough Work are appended in the Test Booklet at the end.

ପ୍ରାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

୧. ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ତୁମେ ଯାଞ୍ଚ କରିନେବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ କୌଣସି ମୁଦ୍ରଣ ନଥିବା କିମ୍ବା ଟିରାନଥିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ନଥିବା ଇତ୍ୟାଦି। ଯଦି ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ, ଏହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ତୁମକୁ ସମାନ ସିରିଜର ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଦିଆଯିବ।
୨. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ **A, B, C ଓ D** କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ କିମ୍ବା କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ସିରିଜ୍ଟିକ୍ଟୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ପୂରଣ କର।
୩. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ **Roll No.** ଦିଆଯାଇଥିବା ବକ୍ସ ଭିତରେ ତମେ ତୁମ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର **Roll No.** ଲେଖ। ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଲେଖ ନାହିଁ।
୪. ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ କ୍ରମ ଓ ରୋଲ୍ ନମ୍ବରକୁ ଗାଢ଼ କରି ପୂରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଉପସ୍ଥାନ ସିଟ୍ରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ ଓ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଉତ୍ତର ସିଟ୍ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅତି ଯତ୍ନ ସହ ପୂରଣ କର। ଭୁଲ୍ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଖାରଜ ପାଇଁ କେହି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି। ଏଥିପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦାୟୀ।
୫. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଉଭୟ ଇଂରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ୮୦ (ପ୍ରଶ୍ନ) ଦିଆଯାଇଛି। ତତ୍ତ୍ୱରୁ ତୁମକୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚୟନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଗାଢ଼ କରି ଚିହ୍ନଟ କର। ଯଦି ତୁମେ ଗୋଟିଏ ରୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥିବା ଭାବିବ, ତେବେ ତୁମେ ଯେଉଁଟିକୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବିବ ସେହି ଗୋଟିଏକୁ ହିଁ କେବଳ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବ। ଯେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର ହିଁ ବାଛିବୁ। ଅର୍ଥ ବୋଧରେ କୌଣସି ତାରତମ୍ୟ ଥିଲେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ବଳବତ୍ତର ରହିବ।
୬. ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ ଓ କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନ ଏକ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଶବ୍ଦକୁ ଗାଢ଼ କରି ଚିହ୍ନଟ କର। ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଦେଖ।
୭. (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ସମାନ ମାର୍କ୍ସ ବହନ କରେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ।
(ii) ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଥିବା ନମ୍ବରର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ (୦.୩୩) ଦଣ୍ଡ ଭାବରେ କଟାଯିବ।
(iii) ଯଦି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଏକାଧିକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ଯଦି ତତ୍ତ୍ୱରୁ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥାଏ, ତଥାପି ଏହା ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ। ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ନେଗେଟିଭ ମାର୍କିଙ୍ଗ୍ ହିସାବକୁ ନିଆଯିବ।
୮. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଗାଢ଼ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ତୁମର **Admission Certificate** ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମାକୁ ଦେଖି ତୁମକୁ କିଛି ତଥ୍ୟ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ।
୯. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ପୂରଣ ହୋଇସାରିବା ପରେ ଓ ପରୀକ୍ଷା ସରିବା ପରେ, ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ତୁମେ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଚିତ୍। ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବା ପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କପି / ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ସହ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ସାଥରେ ନେଇପାରିବେ, ଏହା କେବଳ ନିଜର ବିଚାର ପାଇଁ।
୧୦. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ର ଶେଷ ଭାଗରେ Rough Sheet ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି।

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

1. How many total number of digits is used in numbering the book having 129 pages?

- (A) 284
(B) 281
(C) 279
(D) 275

2. What price should an antique shop mark on an antique piece which costs ₹ 1,260 so as to gain 12% after allowing a discount of 16%?

- (A) ₹ 1,620
(B) ₹ 1,650
(C) ₹ 1,660
(D) ₹ 1,680

Direction (Q. Nos. 3-6) : Read the following passage and answer the questions that follow. Your answers to these questions should be based on the passage only :

Passage

Despite how closely the problem is related to the Pythagorean theorem, which has infinite solutions and hundreds of proofs, Fermat's subtle variation is much more difficult to prove. The 17th-century mathematician Pierre de Fermat wrote in 1637 in his copy of Claude Gaspar Bachet's translation of the famous *Arithmetica* of Diophantus : "I have a truly marvellous proof of this proposition which this margin is too narrow to contain." However, no correct proof was found for 357 years, until it was finally proven using very deep methods by Andrew Wiles in 1995 (after a failed attempt a year before). All the other theorems proposed by Fermat before and after this were

1. 129 ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକକୁ ସଂଖ୍ୟା ଦେବାପାଇଁ ମୋଟ କେତେ ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ?

- (A) 284
(B) 281
(C) 279
(D) 275

2. ଏକ ପୁରୁଣାଜିନିଷ ଉପରେ ଏକ ପୁରୁଣାଦୋକାନ କେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଉଚିତ୍, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ₹ 1,260 ଏବଂ ଯାହାଦ୍ୱାରା 16% ରିହାତି ପରେ 12% ଲାଭ ମିଳିବ ?

- (A) ₹ 1,620
(B) ₹ 1,650
(C) ₹ 1,660
(D) ₹ 1,680

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 3-6) : ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ ଏବଂ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ। ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କେବଳ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ଆଧାର କରି ହେବା ଉଚିତ :

ଅନୁଛେଦ

ପିଥାଗୋରିୟାନ ଥିଓରମ (Pythagorean theorem) ରେ ଅତି ନିକଟତର ସମସ୍ୟା ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ ହେଁ ଏହାର ଅସୀମ ସମାଧାନ ଓ ଶହ ଶହ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି। ତଥାପି ଫରମାଟ୍ (Fermat)ଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରମାଣ କରିବା ବହୁତ କଷ୍ଟକର। 17ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଗଣିତଜ୍ଞ ଫରମାଟ୍ (Pierre de Fermat) ଅନୁବାଦ କରିଥିବା ବଚେଟ୍ (Claude Gaspar Bachet)ଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ '*Arithmetica* of Diophantus' ପୁସ୍ତକରେ 1637 ମସିହାରେ ଲେଖିଥିଲେ : "ମୋ ପାଖରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଏକ ପ୍ରକୃତ ଚମତ୍କାର ପ୍ରମାଣ ଅଛି, ଯାହାକୁ ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ସୀମା ବହୁତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ।" ସେ ଯାହା ହେଉ 1995 ମସିହାରେ ଡ୍ରାଇଲ୍ସ୍ (Andrew Wiles)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ବିଫଳ ପ୍ରୟାସ ପରେ)

eventually proven or disproven, either in his own proofs or by other mathematicians, in the two centuries following their proposition. The theorem was not the last that Fermat conjectured, but the last to be proven.

3. According to the passage, why did Pierre de Fermat **not** provide the proof for his proposition in his copy of *Arithmetica*?

- (A) He had not yet formulated the mathematical steps
- (B) He intended to publish it in a separate and dedicated volume
- (C) The margin on the page was insufficient to write it down
- (D) The margin on the page already had the proof

4. Which of the following best describes the timeline of Fermat's Last Theorem compared to his other conjectures?

- (A) It was the first theorem he proposed but the last to be proven
- (B) It was neither the first nor the last he proposed, but it was the final one to be resolved
- (C) It was the last theorem he ever wrote, which is why it took so long to prove
- (D) It was disproven by Andrew Wiles in 1994 before being proven in 1995

ଏହା ଗଭୀର ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହୃତ କରି ପ୍ରମାଣିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 357 ବର୍ଷ ଧରି କୌଣସି ସଠିକ ପ୍ରମାଣ ମିଳିନଥିଲା। ଫରମାଟ୍ (Fermat)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଥିଓରମ୍ ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ତାଙ୍କ ନିଜ ପ୍ରମାଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଶତ ବର୍ଷ ଭିତରେ ପ୍ରମାଣିତ ବା ଅପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଥିଓରମ୍ ଫରମାଟ୍ଙ୍କ ଶେଷ ଥିଓରମ୍ ନଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଏହା ଶେଷ ପ୍ରମାଣିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଥିଓରମ୍ ଥିଲା।

3. ଅନୁଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ଫରମାଟ୍ (Pierre de Fermat) କାହିଁକି *Arithmetica*ରେ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରମାଣ ଦେଇନଥିଲେ?

- (A) ସେ ତଥାପି ମ୍ୟାଥମେଟିକାଲ୍ ଷ୍ଟେପ୍ସକୁ ରଚନା କରିନଥିଲେ
- (B) ସେ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହଁଥିଲେ
- (C) ପୃଷ୍ଠାର ମାର୍ଜିନ୍‌ରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ନଥିଲା
- (D) ପୃଷ୍ଠାର ମାର୍ଜିନ୍‌ରେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରମାଣ ରହିଥିଲା

4. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଫରମାଟ୍ (Fermat)ଙ୍କ ଶେଷ ଥିଓରମ୍‌ର ସମୟସୀମାକୁ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସଂକଳ୍ପ ଦୁଇନାରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ?

- (A) ଏହା ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଥିଓରମ୍; ମାତ୍ର ଶେଷ ପ୍ରମାଣିତ ଥିଓରମ୍
- (B) ଏହା ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବା ଶେଷ ପ୍ରସ୍ତାବ ନଥିଲା; ମାତ୍ର ସମାହିତ ହେବାକୁଥିବା ଶେଷ ପ୍ରସ୍ତାବ
- (C) ଏହା ତାଙ୍କର ଶେଷ ଥିଓରମ୍ ଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ନେଇଥିଲେ
- (D) 1995ରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା 1994ରେ ଆଣ୍ଡ୍ରୁ ୱାଇଲ୍ସ୍ (Andrew Wiles)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୁଲ୍ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା

5. The passage draws a contrast between the Pythagorean theorem and Fermat's proposition. What is the primary basis of this contrast? (A) The Pythagorean theorem is ancient whereas Fermat's theorem is modern (B) One has a limited number of solutions while the other has none (C) One is easily proven with multiple methods while the other required advanced techniques (D) Fermat's variation is considered a 'subtle' error in Pythagorean logic 6. Based on the text, what can be inferred about the mathematical community's progress between 1637 and 1995? (A) Mathematicians focused exclusively on Fermat's Last Theorem for 357 years (B) All of Fermat's other conjectures were successfully resolved within approximately 200 years of his death (C) Claude Gaspar Bachet provided the foundational logic that Andrew Wiles eventually used (D) Andrew Wiles' 1994 attempt was considered 'truly marvellous' by his peers despite its failure	5. ପିଥାଗୋରିଆନ ଥିଓରମ୍ ଓ ଫରମାଟ୍‌ଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଅନୁଲେଖନୀ ଏକ ବିରୋଧାଭାସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏ। ଏହି ବିରୋଧାଭାସର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭିତ୍ତି କ'ଣ? (A) ପିଥାଗୋରିଆନ ଥିଓରମ୍ ପ୍ରାଚୀନ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଫରମାଟ୍‌ଙ୍କ ଥିଓରମ୍ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଆଧୁନିକ (B) ଗୋଟିଏର ସୀମିତ ସଂଖ୍ୟକ ସମାଧାନ ଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟଟିର କିଛି ନାହିଁ (C) ଗୋଟିଏ ବହୁବିଧ ପଦ୍ଧତିରେ ସହଜରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ୟଟି ପାଇଁ ଅଗ୍ରଣୀ କୌଶଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା (D) ପିଥାଗୋରିଆନ ତର୍କ (logic)ରେ ଫରମାଟ୍‌ଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ତ୍ରୁଟି ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହୁଏ 6. ପାଠ୍ୟ ଆଧାରରେ 1637 ଓ 1995 ମଧ୍ୟରେ ଗାଣିତିକ କମ୍ୟୁନିଟିର ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ କି ଧାରଣା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ? (A) 357 ବର୍ଷ ଧରି ଗଣିତଜ୍ଞମାନେ ପୂରାମାତ୍ରାରେ ଫରମାଟ୍‌ଙ୍କ ଶେଷ ଥିଓରମ୍ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରିଥିଲେ (B) ଫରମାଟ୍‌ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରାୟତଃ 200 ବର୍ଷ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକ ସଫଳତାର ସହ ସମାହିତ ହୋଇଥିଲା (C) ବାଚେଟ୍ (Claude Gaspar Bachet) ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ମୌଳିକ ତର୍କକୁ (logic) ଘଟଣାକ୍ରମେ ଆଣ୍ଡ୍ରୁ ୱାଇଲ୍ସ୍ (Andrew Wiles) ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ (D) 1994ରେ ଆଣ୍ଡ୍ରୁ ୱାଇଲ୍ସ୍ (Andrew Wiles)ଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ଏହାକୁ 'ପ୍ରକୃତରେ ଚମତ୍କାର' ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ
---	---

Direction (Q. Nos. 7 and 8) : The table below shows the annual expenditure (₹ in Lakhs) of a manufacturing company under various heads for four financial years. Study the table and answer the questions.

Company Annual Expenditure (₹ in Lakhs)

Expenditure Head	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	Total
Salaries	42	48	54	58	202
Raw material	65	72	80	91	308
R & D	18	22	25	28	93
Marketing	12	15	18	22	67
Overheads	23	25	27	30	105

7. Which expenditure head showed the highest percentage increase from 2019-20 to 2022-23?

- (A) Salaries
(B) Raw material
(C) Marketing
(D) Overheads

8. What is the ratio of total R & D expenditure to total marketing expenditure over all four years?

- (A) 93 : 67
(B) 67 : 93
(C) 31 : 22
(D) 22 : 31

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 7 ଏବଂ 8) : ତଳେ ଥିବା ସାରଣୀଟି ଚାରି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଶୀର୍ଷକରେ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀର ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଏକ ଲକ୍ଷରେ) ଦର୍ଶାଉଛି। ସାରଣୀଟି ଅଧ୍ୟୟନ କର ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ।

କମ୍ପାନୀର ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଏକ ଲକ୍ଷରେ)

ଖର୍ଚ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022 - 2023	ମୋଟ
ଦରମା	42	48	54	58	202
କଞ୍ଚାମାଲ	65	72	80	91	308
R & D	18	22	25	28	93
ମାର୍କେଟିଂ	12	15	18	22	67
ଓଭରହେଡ୍	23	25	27	30	105

7. କେଉଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶୀର୍ଷକ 2019-20 ରୁ 2022-23 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଇଛି?

- (A) ଦରମା
(B) କଞ୍ଚାମାଲ
(C) ମାର୍କେଟିଂ
(D) ଓଭରହେଡ୍

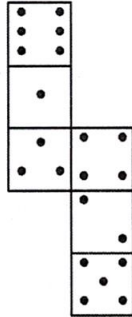
8. ସମସ୍ତ ଚାରିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ମାର୍କେଟିଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ମୋଟ R & D ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନୁପାତ କେତେ?

- (A) 93 : 67
(B) 67 : 93
(C) 31 : 22
(D) 22 : 31

9. Five friends J, K, L, M and N are sitting in a straight line facing north. J sits next to M but not N . K is sitting next to L , who sits on the extreme right corner. N does not sit next to K . Who sits to the right of M ?

- (A) J
(B) K
(C) L
(D) N

10. How many dots lie opposite the face having 3 dots, when the given figure is folded to form a cube?

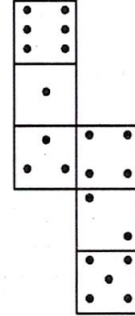

- (A) 2
(B) 4
(C) 5
(D) 6

9. ପାଞ୍ଚଜଣବନ୍ଧୁ J, K, L, M ଏବଂ N ଉତ୍ତର ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଏକ ସରଳରେଖାରେ ବସିଛନ୍ତି। J, M ପାଖରେ ବସିଛି କିନ୍ତୁ N ନୁହେଁ। K, L ପାଖରେ ବସିଛି, ଯିଏ ଶେଷ ଡାହାଣ କୋଣରେ ବସିଛି। N, K ପାଖରେ ବସିନାହିଁ। M ର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ କିଏ ବସିଛି?

- (A) J
(B) K
(C) L
(D) N

10. ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଚିତ୍ରଟି ଘନକ ତିଆରି କରିବାକୁ ମୋଡ଼ା ଯାଏ, ସେତେବେଳେ 3 ଟି ବିନ୍ଦୁ ବିଶିଷ୍ଟ ମୁହଁର ବିପରୀତରେ କେତୋଟି ବିନ୍ଦୁ ରହିଥାଏ?

- (A) 2
(B) 4
(C) 5
(D) 6

Direction (Q. Nos. 11 and 12) : Study the following informations (i), (ii) and (iii) and answer the questions below.

- (i) P is the son of Q.
- (ii) R, who is the sister of Q, has a son S and a daughter X.
- (iii) Y is the maternal uncle of S.

11. How is P related to S?

- (A) Brother
- (B) Nephew
- (C) Cousin
- (D) Uncle

12. How is X related to Y?

- (A) Daughter
- (B) Sister
- (C) Wife
- (D) Niece

Direction : Read the following information and answer Question No. 13.

There are 70 male and female teachers employed in a school, of whom 30 teachers are females.

- (i) 30 teachers are married.
- (ii) 24 teachers are above 25 years of age.
- (iii) 19 married teachers are above 25 years of age; among them 7 are male teachers.
- (iv) 12 male teachers are above 25 years of age.
- (v) 15 male teachers are married.

13. How many unmarried female teachers are there?

- (A) 15
- (B) 10
- (C) 20
- (D) 18

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 11 ଏବଂ 12) : ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ (i), (ii) ଏବଂ (iii) କୁ ପାଠକର ଏବଂ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- (i) P ହେଉଛି Q ର ପୁତ୍ର ।
- (ii) R, ଯେ Q ର ଭଉଣୀ, ତାହାର ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର S ଏବଂ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା X ଅଛି ।
- (iii) Y ହେଉଛି S ର ମାମୁ ।

11. P କେଉଁଭଳି, S ର ସମ୍ପର୍କୀୟ?

- (A) ଭାଇ
- (B) ପୁତୁରା
- (C) କଜିନ୍
- (D) ଅଙ୍କଲ

12. X କେଉଁଭଳି Y ର ସମ୍ପର୍କୀୟ?

- (A) କନ୍ୟା
- (B) ଭଉଣୀ
- (C) ସ୍ତ୍ରୀ
- (D) Niece

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ପାଠକର ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ: 13ର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ 70 ଜଣ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 30 ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ହେଉଛନ୍ତି ମହିଳା ।

- (i) 30 ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ବିବାହିତ ।
- (ii) 24 ଜଣ ଶିକ୍ଷକ ହେଉଛନ୍ତି 25 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ।
- (iii) 19 ଜଣ ବିବାହିତ ଶିକ୍ଷକ ହେଉଛନ୍ତି 25 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ; ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 7 ଜଣ ହେଉଛନ୍ତି ପୁରୁଷ ଶିକ୍ଷକ ।
- (iv) 12 ଜଣ ପୁରୁଷ ଶିକ୍ଷକ ହେଉଛନ୍ତି 25 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ।
- (v) 15 ଜଣ ପୁରୁଷ ଶିକ୍ଷକ ବିବାହିତ ଅଟନ୍ତି ।

13. ସେଠାରେ ଅବିବାହିତ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ କେତେଜଣ ଅଛନ୍ତି ?

- (A) 15
- (B) 10
- (C) 20
- (D) 18

14. In a group of 100 students, 60 study Mathematics, 50 study Physics and 30 study both subjects. A student is selected at random. What is the probability that the student studies neither subjects?

- (A) $1/5$
- (B) $3/10$
- (C) $1/4$
- (D) $2/5$

15. **Assertion (A) :** In a race, if X is faster than Y and Y is faster than Z , then X will always finish before Z .

Reason (R) : Transitivity holds in comparative relations of speed.

Which of the following options is **correct**?

- (A) Both **(A)** and **(R)** are **true** and **(R)** is the **correct** explanation of **(A)**
- (B) Both **(A)** and **(R)** are **true** but **(R)** is **not** the **correct** explanation of **(A)**
- (C) **(A)** is **true** but **(R)** is **false**
- (D) **(A)** is **false** but **(R)** is **true**

14. 100 ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ, 60 ଜଣ ଗଣିତ, 50 ଜଣ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ 30 ଜଣ ଉଭୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି। ଜଣେ ଛାତ୍ରକୁ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ (random) ଚୟନ କରାଯାଏ। ଛାତ୍ର କୌଣସି ବିଷୟ ପଢ଼ି ନଥିବାର ସମ୍ଭାବନା କେତେ?

- (A) $1/5$
- (B) $3/10$
- (C) $1/4$
- (D) $2/5$

15. **ବାକି (A) :** ଏକ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ X ଯଦି Y ଠାରୁ ଦ୍ରୁତତର ଓ Z ଠାରୁ Y ଦ୍ରୁତତର, ତେବେ X ସବୁବେଳେ Z ପୂର୍ବରୁ ପହଞ୍ଚିବ।

କାରଣ (R) : ଗତିର ତୁଳନାତ୍ମକ ସମ୍ପର୍କରେ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା ରହିଛି।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍?

- (A) ଉଭୟ **(A)** ଓ **(R)** ଠିକ୍ ଏବଂ **(R)** ହେଉଛି **(A)** ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ଉଭୟ **(A)** ଓ **(R)** ଠିକ୍, ମାତ୍ର **(R)**, **(A)**ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) **(A)** ଠିକ୍, ମାତ୍ର **(R)** ଭୁଲ୍
- (D) **(A)** ଭୁଲ୍, ମାତ୍ର **(R)** ଠିକ୍

16. Match Column—I (Paradox) with Column—II (Description) :

**Column—I
(Paradox)**

**Column—II
(Description)**

- (P) Zeno's Paradox (i) 'This statement is false' – self-referential contradiction
- (Q) Liar Paradox (ii) A heap minus one grain is still a heap – vagueness
- (R) Russell's Paradox (iii) The set of all sets not containing themselves
- (S) Sorites Paradox (iv) Achilles can never overtake a tortoise – infinite divisibility

(P) (Q) (R) (S)

(A) (iv) (i) (iii) (ii)

(B) (i) (iv) (ii) (iii)

(C) (iii) (ii) (i) (iv)

(D) (iv) (iii) (i) (ii)

17. Ram is older than Shyam. Shyam is older than Mohan. Gopal is younger than Ram but older than Shyam. Hari is younger than Shyam. What is the **correct descending order of their ages?**

(A) Ram > Gopal > Shyam > Mohan > Hari

(B) Ram > Shyam > Gopal > Mohan > Hari

(C) Ram > Gopal > Mohan > Shyam > Hari

(D) Ram > Gopal > Shyam > Hari > Mohan

16. ଦୁଇଟି ସ୍ତମ୍ଭ ମେଳାଅ। ସ୍ତମ୍ଭ—I (ବିରୋଧାଭାସ), ସ୍ତମ୍ଭ—II (ବର୍ଣ୍ଣନା)

ସ୍ତମ୍ଭ—I

ସ୍ତମ୍ଭ—II

(ବିରୋଧାଭାସ)

(ବର୍ଣ୍ଣନା)

- (P) ଜେନୋଙ୍କ ପାରାଡକ୍ସ (i) 'ଏହି ବିବୃତି ଭୁଲ୍' – ଆତ୍ମ ସନ୍ଦର୍ଭ ବିରୋଧାଭାସ
- (Q) ଲିୟାର ପାରାଡକ୍ସ (ii) ଗଦାରୁ ଗୋଟିଏ ଦାନା କାଢ଼ିଦେଲେ ତାହା ସେଇ ଗଦା ହିଁ ରହିବ – ଅସ୍ପଷ୍ଟତା
- (R) ରାସେଲ୍‌ସ୍ ପାରାଡକ୍ସ (iii) ସମସ୍ତ ସେଟ୍‌ର ସେଟ୍ ଯାହା ନିଜକୁ ଧାରଣ କରିନଥାଏ
- (S) ସୋରିଟେସ୍ ପାରାଡକ୍ସ (iv) ଆକିଲିସ୍ କେବେ ବି କଇଁଛକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିବ ନାହିଁ – ଅସୀମ ବିଭାଜ୍ୟତା

(P) (Q) (R) (S)

(A) (iv) (i) (iii) (ii)

(B) (i) (iv) (ii) (iii)

(C) (iii) (ii) (i) (iv)

(D) (iv) (iii) (i) (ii)

17. ରାମ ଶ୍ୟାମଠାରୁ ବଡ଼। ଶ୍ୟାମ ହେଉଛି ମୋହନଠାରୁ ବଡ଼। ଗୋପାଳ ରାମଠାରୁ ସାନ ମାତ୍ର ଶ୍ୟାମଠାରୁ ବଡ଼। ହରି ଶ୍ୟାମଠାରୁ ସାନ। କେଉଁଟି ବୟସର ସେମାନଙ୍କ ଅବରୋହୀ କ୍ରମରେ (descending order) ଠିକ୍?

(A) ରାମ > ଗୋପାଳ > ଶ୍ୟାମ > ମୋହନ > ହରି

(B) ରାମ > ଶ୍ୟାମ > ଗୋପାଳ > ମୋହନ > ହରି

(C) ରାମ > ଗୋପାଳ > ମୋହନ > ଶ୍ୟାମ > ହରି

(D) ରାମ > ଗୋପାଳ > ଶ୍ୟାମ > ହରି > ମୋହନ

18. A ball is dropped from a height of 80 m and rebounds to half the height after each bounce. What will be the total distance after 3 bounces?

- (A) 220 m
(B) 200 m
(C) 230 m
(D) 240 m

19. Match List—I (Types of Communication Barriers) with List—II (Examples in Administration) :

List—I (Types of Communication Barriers)	List—II (Examples in Administration)
(a) Semantic Barrier	(i) A loud generator running outside the Sub-Collector's office
(b) Psychological Barrier	(ii) Strict hierarchical rules preventing a clerk from communicating with the District Magistrate
(c) Physical Barrier	(iii) An officer using highly technical legal jargon while explaining a scheme to a rural farmer
(d) Organizational Barrier	(iv) A citizen unable to explain his issue clearly due to extreme fear of authority figures

Select the **correct** code :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

18. ଗୋଟିଏ ବଲ୍ 80 ମିଟର ଉପରୁ ଖସିବା ବେଳେ ପ୍ରତି ବାଉନ୍ସ ପରେ ଅଧା ଉଚ୍ଚତା ରିବାଉଣ୍ଡ ହୁଏ। ବଲ୍‌ଟି ତିନି ଥର ବାଉନ୍ସ ପରେ ଏହାର ଦୂରତା କେତେ ମିଟର ହେବ?

- (A) 220 ମିଟର
(B) 200 ମିଟର
(C) 230 ମିଟର
(D) 240 ମିଟର

19. ମେଳ ତାଲିକା—I (ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ପ୍ରକାର) ସହ ତାଲିକା—II (ପ୍ରଶାସନରେ ଉଦାହରଣ) :

ତାଲିକା—I (ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ପ୍ରକାର)	ତାଲିକା—II (ପ୍ରଶାସନରେ ଉଦାହରଣ)
(a) ଅର୍ଥଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ	(i) ଉପ-ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବାହାରେ ଜୋରରେ ଚାଲୁଥିବା ଏକ ଜେନେରେଟର।
(b) ମାନସିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ	(ii) ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବାଧା ଦେଉଥିବା କଠୋର ପଦାବଳୀ ନିୟମ।
(c) ଶାରୀରିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ	(iii) ଗ୍ରାମୀଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଏକ ଯୋଜନା ବୁଝାଇବା ସମୟରେ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୈଷୟିକ ଆଇନଗତ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବା।
(d) ସାଙ୍ଗଠନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ	(iv) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅତ୍ୟଧିକ ଭୟ ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ନାଗରିକ ନିଜର ସମସ୍ୟା କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବରେ ବୁଝାଇ ନ ପାରିବା।

ସଠିକ୍ କୋଡ୍ ଚୟନ କରନ୍ତୁ :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(B)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

20. Empathetic listening primarily requires the listener to

- (A) feel exactly the same level of emotional distress as the speaker
- (B) understand the speaker's cognitive and emotional perspective, and reflect that understanding back without immediate judgement
- (C) offer immediate sympathy and agree with everything the speaker demands, regardless of the rules
- (D) constantly interrupt the speaker to share similar personal experiences

21. In the fundamental process of communication, what is the primary function of 'Feedback'?

- (A) To initiate the encoding process in the sender's mind
- (B) To introduce semantic noise and physical barriers into the communication channel
- (C) To allow the sender to determine if the message has been accurately received and decoded by the receiver
- (D) To permanently record the oral communication for future legal audits

20. ସହାନୁଭୂତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରବଣ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶ୍ରୋତାଙ୍କୁ ଏହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ :

- (A) ବକ୍ତାଙ୍କ ପରି ସମାନ ସ୍ତରର ଭାବପ୍ରବଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରି
- (B) ବକ୍ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବୁଝି ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ବିଚାର ନ କରି ସେହି ବୁଝାମଣାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି
- (C) ନିୟମ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ତୁରନ୍ତ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରି ଏବଂ ବକ୍ତା ଯାହା ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସହମତ ହୁଅ
- (D) ସମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଜ୍ଞତା ବାଣ୍ଟିବା ପାଇଁ ବକ୍ତାଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ବାଧା ଦିଅ

21. ଯୋଗାଯୋଗର ମୌଳିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 'ମତାମତ'ର ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ?

- (A) ପ୍ରେରକଙ୍କ ମନରେ ଏନ୍‌କୋଡିଂ (encoding) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା
- (B) ଯୋଗାଯୋଗ ଚ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ଅର୍ଥଗତ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଶାରୀରିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକଗୁଡ଼ିକୁ ଅବଗତ କରାଇବା
- (C) ପ୍ରେରକଙ୍କୁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଯେ ବାର୍ତ୍ତାଟି ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଠିକ୍ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଡିକୋଡ୍ (decode) କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ
- (D) ଭବିଷ୍ୟତର ଆଇନଗତ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ମୌଖିକ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ରେକର୍ଡ୍ କରିବା

22. You are the head of a tender evaluation committee. The company that submitted the lowest, most cost-effective bid is owned by your first cousin. Which is the most ethically sound decision?

- (A) Award the tender to the cousin since they are the lowest bidder; blood relations do not matter if the price is right
- (B) Reject the cousin's bid automatically to avoid any allegations of nepotism even though it costs the Government more
- (C) Officially declare your conflict of interest in writing to your superiors and recuse yourself from the evaluation committee
- (D) Tell your cousin to secretly increase their bid so they don't win, thereby avoiding suspicion

Direction (Q. Nos. 23 and 24) : Study the following informations carefully and answer the questions that follow :

Following are the conditions for selecting a Marketing Manager of a company.

The candidate must —

- I.** be a graduate in any discipline with 55% marks.
- II.** have secured at least 40% marks in the interview.
- III.** have post-qualification work experience of at least five years in the Marketing division of any organisation.
- IV.** have secured at least 45% marks in the selection examination.
- V.** have a postgraduate degree or diploma in marketing management with at least 60% marks.

22. ତୁମେ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟାୟନ କମିଟିର ମୁଖ୍ୟ। ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀ ସବୁଠାରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ କଷ୍ଟ-ଇଫେକ୍ଟିଭ୍ (cost-effective) ବିଡ୍ ଦାଖଲ କରିଛି ତାହା ତୁମ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଅଛି। ନୀତିଗତ ଭାବରେ ସବୁଠାରୁ ଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ'ଣ ?

- (A) ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ନିଲାମ ଦେଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଟେଣ୍ଡର ଦିଅ; ମୂଲ୍ୟ ଠିକ୍ ଥିଲେ ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହଁନ୍ତି
- (B) ପରିବାରବାଦର ଅଭିଯୋଗକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇଙ୍କ ବିଡ୍କୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କର ଯଦିଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡେ
- (C) ତୁମ ଉପରିସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ତୁମ ସ୍ୱାର୍ଥର ଦୃଢ଼ ବିଷୟରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଜଣାଅ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନ କମିଟିରୁ ନିଜକୁ ଓହ୍ଲାଇ ନିଅ
- (D) ତୁମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ବିଡ୍ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବାକୁ କୁହ ଯେପରି ସେ ଜିତିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସନ୍ଦେହ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 23 ଏବଂ 24) : ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନାକୁ ଭଲଭାବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କର ଏବଂ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

କମ୍ପାନୀର ମାର୍କେଟିଂ ମ୍ୟାନେଜର ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦିଆଯାଇଛି।

ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କର ନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ

- I.** ସେ 55% ନମ୍ବର ସହିତ ଯେ କୌଣସି ବିଭାଗରେ ସ୍ନାତକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ।
- II.** ସେ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ଅତିକମ୍ରେ 40% ନମ୍ବର ହାସଲ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ।
- III.** ତାଙ୍କର ଯେକୌଣସି ସଂଗଠନର ମାର୍କେଟିଂ ବିଭାଗରେ ଅତିକମ୍ରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ।
- IV.** ସେ ଚୟନ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅତିକମ୍ରେ 45% ନମ୍ବର ହାସଲ କରିଥିବେ।
- V.** ମାର୍କେଟିଂ ପରିଚାଳନାରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର କିମ୍ବା ଡିପ୍ଲୋମା ପରୀକ୍ଷାରେ ସେ ଅତି କମ୍ରେ 60% ରଖିଥିବେ।

In case of any candidate who satisfies all the conditions, **except**

(i) II, but has secured at least 60% marks in the selection examination, the case is to be referred to the VP, Marketing.

(ii) III, but has post-qualification work experience of at least three years as Deputy Marketing Manager, the case is to be referred to the GM, Marketing.

23. Pranita has secured 56% marks in BBA. She has been working in the marketing division of a company for the past seven years after completing her postgraduate degree in marketing management with 62% marks. She has secured 62% marks in the selection examination and 38% marks in the interview.

How should her case be considered?

- (A) She is to be selected
- (B) She is not to be selected
- (C) Her case is to be referred to GM, Marketing
- (D) Her case is to be referred to VP, Marketing

24. Pravat has secured 59% marks in BA. He has secured 60% marks in the interview and 40% marks in the selection examination. He has been working in the marketing division of a company for the past eight years after completing his postgraduate degree in marketing management with 65% marks.

How should his case be considered?

- (A) He is to be selected
- (B) He is not to be selected
- (C) His case is to be referred to GM, Marketing
- (D) His case is to be referred to VP, Marketing

ଯେକୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯିଏ

(i) II ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଚୟନ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅତିକମ୍ରେ 60% ନମ୍ବର ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ସେ ମାମଲା ମାର୍କେଟିଂ ର VP କୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ ।

(ii) III ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତେପୁଟି ମାର୍କେଟିଂ ମ୍ୟାନେଜର ଭାବରେ ଅତିକମ୍ରେ ତିନି ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି, ତେବେ ସେ ମାମଲାଟି ମାର୍କେଟିଂ, GMକୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ ।

23. ପ୍ରଣିତା BBA ରେ 56% ନମ୍ବର ପାଇଛନ୍ତି । ସେ 62% ନମ୍ବର ସହିତ ମାର୍କେଟିଂ ପରିଚାଳନାରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ସମାପ୍ତ କରିବାପରେ ଗତ ସାତବର୍ଷ ଧରି ଏକ କମ୍ପାନୀର ମାର୍କେଟିଂ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଚୟନ ପରୀକ୍ଷାରେ 62% ନମ୍ବର ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାରରେ 38% ନମ୍ବର ପାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମାମଲାକୁ କିପରି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ?

- (A) ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯିବ
- (B) ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯିବ ନାହିଁ
- (C) ତାଙ୍କ ମାମଲା GM, ମାର୍କେଟିଂ କୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ
- (D) ତାଙ୍କ ମାମଲା VP, ମାର୍କେଟିଂ କୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ

24. ପ୍ରଭାତ BA ରେ 59% ନମ୍ବର ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ସାକ୍ଷାତକାରରେ 60% ନମ୍ବର ଏବଂ ଚୟନ ପରୀକ୍ଷାରେ 40% ନମ୍ବର ପାଇଛନ୍ତି । ସେ 65% ନମ୍ବର ସହିତ ମାର୍କେଟିଂ ପରିଚାଳନାରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ସମାପ୍ତ କରିବାପରେ ଗତ ଆଠବର୍ଷ ଧରି ଏକ କମ୍ପାନୀର ମାର୍କେଟିଂ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମାମଲାକୁ କିପରି ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ?

- (A) ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯିବ
- (B) ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯିବ ନାହିଁ
- (C) ତାଙ୍କ ମାମଲା GM, ମାର୍କେଟିଂ କୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ
- (D) ତାଙ୍କ ମାମଲା VP, ମାର୍କେଟିଂ କୁ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ

25. If the day before yesterday was Friday, what day will two days after the day after tomorrow be?

(A) Saturday

(B) Thursday

(C) Friday

(D) Sunday

Direction (Q. Nos. 26-28) : Read the passage below and answer the questions. Your response should be based on the passage only.

Passage

The leaders of the disability rights movement adopted many of their policy goals from other movements. Local, State and National statutes prohibiting discrimination on the basis of handicapping conditions frequently borrowed language from laws concerning racial, religious or gender discrimination. Existing anti-discrimination statutes were amended to add disability as a category. The first major attempt to protect disabled people from bias occurred in 1972 when Representative Charles Vanik and Senator Hubert Humphrey proposed to amend the Civil Rights Act of 1964 to include handicapping conditions. Their bills were defeated in the committee, partly because of opposition from supporters of black civil rights, who feared that attention and resources would be diverted from their cause.

25. ଯଦି ଗତକାଲିର ପୂର୍ବ ଦିନ ଶୁକ୍ରବାର ଥିଲା, ତେବେ ପଅରଦିନର ଦୁଇଦିନ ପରେ କେଉଁ ଦିନ ହେବ ?

(A) ଶନିବାର

(B) ଗୁରୁବାର

(C) ଶୁକ୍ରବାର

(D) ରବିବାର

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 26-28) : ନିମ୍ନ ଅନୁଲେଖିତ ପଢ଼ ଏବଂ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ। ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କେବଳ ଅନୁଲେଖିତ ଆଧାର କରି ହେବା ଉଚିତ।

ଅନୁଲେଖ

ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଅଧିକାର ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତାମାନେ ଅନ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନଗୁଡ଼ିକରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ ନୀତିଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଭିନ୍ନକ୍ଷମତାକୁ (ଅକ୍ଷମତାକୁ) ଆଧାର କରି ବୈଷମ୍ୟକୁ ନିଷେଧ କରୁଥିବା, ସ୍ଥାନୀୟ, ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟ ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ଜାତିଗତ, ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଲିଙ୍ଗଗତ ବୈଷମ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଇନରୁ ପ୍ରାୟତଃ ଭାଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ପ୍ରତ୍ଯକିତ ବୈଷମ୍ୟ ବିରୋଧୀ ଆଇନକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ଭିନ୍ନକ୍ଷମତାକୁ ଏକ ବର୍ଗ ହିସାବରେ ଯୋଡ଼ାଗଲା। ଭିନ୍ନକ୍ଷମତା ଜନିତ ପକ୍ଷପାତିତାରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟାସ 1972 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିନିଧି ଚାର୍ଲ୍ସ ଭାନିକ୍ ଓ ସିନେଟର୍ ହବର୍ଟ ହମ୍ଫ୍ରେ ସିଭିଲ ରାଇଟ୍ସ ଆକ୍ଟ 1964 (Civil Rights Act 1964)ରେ ବିକଳାଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ। କୃଷ୍ଣ ନାଗରିକ ଅଧିକାର (black civil rights) ସମର୍ଥକଙ୍କ ବିରୋଧ ଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କର ବିଲ୍ କିମିତିରେ ପରାଜିତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ସେମାନେ ଭୟ କଲେ ଯେ ଧାନ ଓ ସମ୍ବଳ ସେମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ଦୂରେଇଯିବ।

26. According to the passage, what was the primary method used to create early legal protections for people with disabilities?

- (A) Writing entirely new legal theories from scratch
- (B) Adopting and amending the language used in existing anti-discrimination laws
- (C) Reverting to 18th-century statutes regarding public health
- (D) Relying solely on local community guidelines rather than national statutes

27. Why did the 1972 proposal by Vanik and Humphrey fail to pass in the committee?

- (A) The language used was considered too radical for the Civil Rights Act
- (B) There was a lack of interest from the disability rights movement leaders
- (C) Some civil rights supporters feared it would dilute resources for their own cause
- (D) The Supreme Court ruled that 'handicapping conditions' were not a valid category

28. Which of the following movements is not mentioned as a source of legal language for disability rights statutes?

- (A) Religious discrimination movements
- (B) Gender discrimination movements
- (C) Racial discrimination movements
- (D) Age discrimination movements

26. ଅନୁଛେଦ ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟିକ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ କେଉଁଟି ଥିଲା ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ?

- (A) ମୂଳରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ନ୍ୟାୟିକ ତତ୍ତ୍ୱ ଲିଖନ କରିବା
- (B) ବୈଷମ୍ୟ ବିରୋଧୀ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ସଂଶୋଧନ କରିବା
- (C) ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅସ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଆଇନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା
- (D) ଜାତୀୟ ଆଇନ ଅପେକ୍ଷା ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିୟମାବଳୀ ଉପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ଭର କରିବା

27. ଭାନିକ୍ (Vanik) ଓ ହମ୍ଫ୍ରେ (Humphrey)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1972 ପ୍ରସ୍ତାବ କାହିଁକି କମିଟିରେ ଗୃହୀତ ହେଲା ନାହିଁ?

- (A) Civil Rights Act ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଖୁବ କଠୋର ହୋଇଥିଲା
- (B) ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଅଧିକାର ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଇଥିଲା
- (C) କେତେକ ନାଗରିକ ଅଧିକାର ର ସମର୍ଥନକାରୀ ଭୟ କଲେ ଯେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳକୁ ହ୍ରାସ କରିବ
- (D) ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ "ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥା" ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧ ବର୍ଗର ନୁହେଁ

28. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆନ୍ଦୋଳନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଅଧିକାର ଆଇନ ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଭାଷାର ଉତ୍ସ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ?

- (A) ଧାର୍ମିକ ଭେଦଭାବ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (B) ଲିଙ୍ଗଗତ ଭେଦଭାବ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (C) ଜାତିଗତ ଭେଦଭାବ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (D) ବୟସଗତ ଭେଦଭାବ ଆନ୍ଦୋଳନ

29. A bank lends a sum of ₹ 1,500 partly at 3% and partly at 5% per annum simple interest to a person. Total interest received after 3 years was ₹ 180. Find the ratio of the money lent at 3% to that lent at 5%.

- (A) 1 : 1
- (B) 3 : 2
- (C) 1 : 2
- (D) 3 : 5

30. Find the remainder when 12 divides $1! + 2! + 3! + \dots + 100!$

- (A) 3
- (B) 6
- (C) 9
- (D) 11

31. The speed of a boat in still water is 11 km per hour. It can go 12 km upstream and return downstream to the original point in 2 hours and 45 minutes. Find the speed of the stream.

- (A) 2 kmph
- (B) 3 kmph
- (C) 5 kmph
- (D) 6 kmph

29. ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ 3% ଏବଂ ଆଂଶିକଭାବରେ 5% ବାର୍ଷିକ ସରଳସୁଧରେ ₹ 1,500 ରଣ ଦିଏ। 3 ବର୍ଷ ପରେ ମୋଟ ସୁଧ ₹ 180 ଥିଲା। ସେହି ରଣରେ 3% ରଣ ସହିତ 5% ରଣର ଅନୁପାତ କେତେ?

- (A) 1 : 1
- (B) 3 : 2
- (C) 1 : 2
- (D) 3 : 5

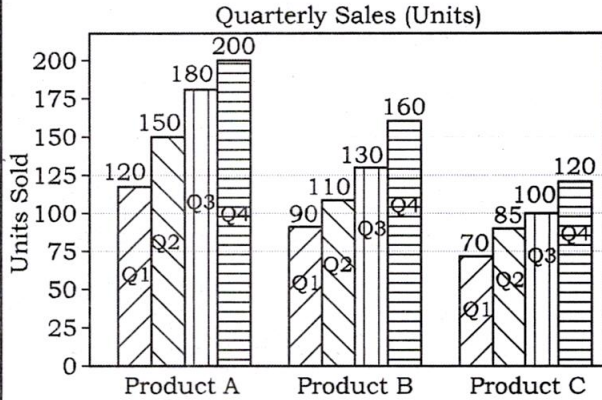
30. ଯେତେବେଳେ $1! + 2! + 3! + \dots + 100!$ କୁ 12 ଭାଗକରେ, ଭାଗଶେଷ କେତେ?

- (A) 3
- (B) 6
- (C) 9
- (D) 11

31. ଛୋଟ ପାଣିରେ ଡଙ୍ଗାର ଗତି ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 11 କି.ମି.। ଏହା 12 କି.ମି. ଉପରମୁଣ୍ଡକୁ ଯାଇ 2 ଘଣ୍ଟା 45 ମିନିଟ୍ରେ ମୂଳବିନ୍ଦୁକୁ ଫେରିପାରିବ। ସ୍ରୋତର ଗତି କେତେ?

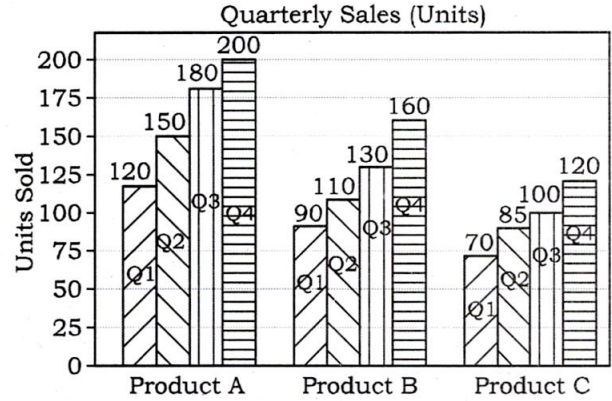
- (A) 2 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (B) 3 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (C) 5 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (D) 6 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା

Direction (Q. Nos. 32–34) : The bar graph below shows quarterly sales (in Units) of three products A, B and C for a company during a financial year. Answer the questions based on this data.

- 32.** Which product showed the highest percentage increase in sales from Q1 to Q4?
- (A) Product A
(B) Product B
(C) Product C
(D) Both B and C equally
- 33.** By what percentage did the combined sales of all three products increase from Q1 to Q4?
- (A) 44.8%
(B) 46.3%
(C) 48.9%
(D) 71.4%
- 34.** The total sales of all three products in Q3 is
- (A) 390 units
(B) 400 units
(C) 410 units
(D) 420 units

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 32–34) : ତଳେ ଥିବା ବାର୍ ଗ୍ରାଫ୍ ଏକ ଆର୍ଥିକବର୍ଷରେ ଏକ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଉତ୍ପାଦ A, B ଏବଂ C ର ତ୍ରୈମାସିକ ବିକ୍ରୟ (ୟୁନିଟ୍‌ରେ) ଦର୍ଶାଇଛି। ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ।

- 32.** ପ୍ରଥମ ତ୍ରୈମାସରୁ ଚତୁର୍ଥ ତ୍ରୈମାସିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଉଁ ଉତ୍ପାଦ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଇଛି?
- (A) ଉତ୍ପାଦ (Product) A
(B) ଉତ୍ପାଦ (Product) B
(C) ଉତ୍ପାଦ (Product) C
(D) ଉଭୟ B ଏବଂ C ସମାନଭାବରେ
- 33.** ପ୍ରଥମ ତ୍ରୈମାସରୁ ଚତୁର୍ଥ ତ୍ରୈମାସିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନୋଟି ଉତ୍ପାଦର ମିଳିତ ବିକ୍ରୟ କେତେ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି?
- (A) 44.8%
(B) 46.3%
(C) 48.9%
(D) 71.4%
- 34.** 3ୟ ତ୍ରୟମାସରେ ତିନୋଟି ଉତ୍ପାଦର ମୋଟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଛି
- (A) 390 ୟୁନିଟ୍
(B) 400 ୟୁନିଟ୍
(C) 410 ୟୁନିଟ୍
(D) 420 ୟୁନିଟ୍

35. Fill in the blank in the middle of the series.

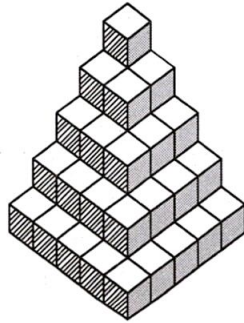
BAP, CEQ, EIR, _____, KUT

- (A) FOQ
(B) HEW
(C) JQS
(D) GOS

36. In the word 'DISTURBANCE', the first letter is interchanged with the eleventh letter, the second letter is interchanged with tenth letter and so on. Which letter will come after the letter 'T' in the newly formed word?

- (A) N
(B) T
(C) S
(D) I

37. Find the number of blocks when the given stack of blocks is separated.

- (A) 25
(B) 55
(C) 35
(D) 65

35. ସିରିଜ୍ ର ମଧ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ପୂରଣ କର।

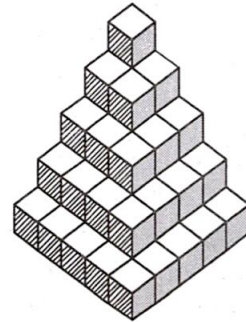
BAP, CEQ, EIR, _____, KUT

- (A) FOQ
(B) HEW
(C) JQS
(D) GOS

36. 'DISTURBANCE' ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ଏକାଦଶ ଅକ୍ଷର ସହିତ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଅକ୍ଷର ଦଶମ ଅକ୍ଷର ସହିତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି ଇତ୍ୟାଦି। ନୂତନ ଭାବରେ ଗଠିତ ଶବ୍ଦରେ 'T' ଅକ୍ଷର ପରେ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଆସିବ?

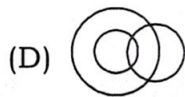
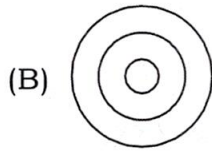
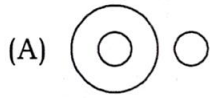
- (A) N
(B) T
(C) S
(D) I

37. ନିମ୍ନପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ଲକ୍ (blocks)ର ଗଦା ପୃଥକ୍ ହୋଇଗଲେ ବ୍ଲକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ହେବ?

- (A) 25
(B) 55
(C) 35
(D) 65

38. Which among the following Venn diagrams correctly illustrates the relationship among the classes : Female, Mother, Doctor?

39. Complete the series by replacing the question mark(?).

10, 9, 16, 45, ?

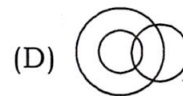
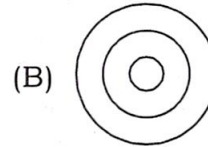
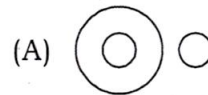
- (A) 125
(B) 176
(C) 81
(D) 210

40. Read the following scenario and answer the question :

Five friends - Arjun, Bharat, Chetan, Dinesh and Eshaan are seated in a row. Arjun is not at either end. Bharat is to the immediate left of Chetan. Dinesh is at one of the ends. Eshaan is not adjacent to Arjun. Who is seated in the middle position?

- (A) Arjun
(B) Bharat
(C) Chetan
(D) Eshaan

38. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗାଣିତିକ ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ଭାବରେ ମହିଳା, ମାତା, ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ ଦର୍ଶାଉଅଛି ?

39. ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ (?) ଚିହ୍ନକୁ ବଦଳାଇ ସିରିଜ୍ (କ୍ରମ)କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର।

10, 9, 16, 45, ?

- (A) 125
(B) 176
(C) 81
(D) 210

40. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଠ କରି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ।

ପାଞ୍ଚ ଜଣ ସାଙ୍ଗ - ଅର୍ଜୁନ, ଭରତ, ଚେତନ, ଦିନେଶ ଓ ଇଶାନ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ବସିଛନ୍ତି। ଅର୍ଜୁନ କୌଣସି ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ନାହିଁ। ଚେତନର ଠିକ୍ ବାମକୁ ଭରତ ଅଛି। ଦିନେଶ ଗୋଟିଏ ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବସିଛି। ଇଶାନ ଅର୍ଜୁନ ପାଖକୁ ଲାଗିନି। କିଏ ମଝିରେ ବସିଛି ?

- (A) ଅର୍ଜୁନ
(B) ଭରତ
(C) ଚେତନ
(D) ଇଶାନ

41. Which of the following is the most effective initial interpersonal strategy while communicating with an emotionally agitated individual?

- (A) Providing immediate logical solutions to their problem
- (B) Using active listening and acknowledging their emotional state without immediate judgement
- (C) Asserting authority to quickly establish control over the conversation
- (D) Avoiding communication entirely until they have completely calmed down

42. Consider the following elements of communication :

- (i) Tone of voice
- (ii) Pitch and volume
- (iii) Rate of speech
- (iv) The specific vocabulary used in an official memo

Which of the above constitute 'Paralanguage' (the vocal but non-verbal elements of communication)?

- (A) (i) and (ii) only
- (B) (i), (ii) and (iii) only
- (C) (ii), (iii) and (iv) only
- (D) (i), (ii), (iii) and (iv)

41. ଭାବପ୍ରବଣ ଭାବେ ଉତ୍ତେଜିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆନ୍ତଃବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରଣନୀତି?

- (A) ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟାର ତୁରନ୍ତ ତାର୍କିକ ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା
- (B) ତୁରନ୍ତ ବିଚାର ନକରି ସକ୍ରିୟ ଶ୍ରବଣ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭାବପ୍ରବଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା
- (C) ଆଲୋଚନା ଉପରେ ଶୀଘ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଜାହିର କରିବା
- (D) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏଡାଇ ରଖିବା

42. ଯୋଗାଯୋଗର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ବିଚାର କର :

- (i) ସ୍ୱରର ଶୈଳୀ
- (ii) ପରିସର ଏବଂ ପରିମାଣ
- (iii) କଥାବାଚାର ହାର
- (iv) ଏକ ଅଫିସିଆଲ୍ ମେମୋରେ ବ୍ୟବହୃତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦାବଳୀ

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି 'ପାରାଲ୍ୟାଙ୍ଗୁଏଜ୍' (Paralanguage) (ଯୋଗାଯୋଗର କଣ୍ଠସ୍ୱର କିନ୍ତୁ ଅଣ-ମୌଖିକ ଉପାଦାନ) ଗଠନ କରେ?

- (A) କେବଳ (i) ଏବଂ (ii)
- (B) କେବଳ (i), (ii) ଏବଂ (iii)
- (C) କେବଳ (ii), (iii) ଏବଂ (iv)
- (D) (i), (ii), (iii) ଏବଂ (iv)

43. Which of the following describes the 'Sunk Cost Fallacy' in administrative decision-making?

- (A) Refusing to fund a new welfare project because the initial cost is too high
- (B) Continuing to pour public funds into a heavily failing infrastructure project simply because millions have already been spent on it
- (C) Choosing the cheapest option available regardless of its long-term quality
- (D) Making a decision based solely on the political pressure from seniors

44. **Assertion (A) :** Intuitive decision-making is entirely random guessing and has no place in public administration.

Reason (R) : Intuition often draws upon a decision maker's subconscious processing of deep, accumulated past experiences and pattern recognition, especially useful in crisis situations.

Choose the **correct** option :

- (A) Both (A) and (R) are **true** and (R) is the **correct** explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are **true** but (R) is not the **correct** explanation of (A)
- (C) (A) is **true** but (R) is **false**
- (D) (A) is **false** but (R) is **true**

43. ପ୍ରଶାସନିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣରେ 'ସଙ୍କ କଷ୍ଟ ଫଲ୍ଲାସି' କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ?

- (A) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅତ୍ୟଧିକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏକ ନୂତନ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପାଣି ଦେବାକୁ ମନା କରିବା
- (B) କେବଳ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇସାରିଥିବାରୁ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଫଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସାର୍ବଜନୀନ ପାଣି ଖର୍ଚ୍ଚ ଜାରି ରଖିବା
- (C) ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଗୁଣବତ୍ତା ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଉପଲବ୍ଧ ସବୁଠାରୁ ଶସ୍ତା ବିକଳ୍ପ ବାଛିବା
- (D) କେବଳ ବରିଷ୍ଠ ଲୋକଙ୍କ ରାଜନୈତିକ ଚାପ ଉପରେ ଆଧାର କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା

44. ଦାବି (A) : ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଞାନଲବ୍ଧ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନିୟମିତ ଅନୁମାନ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନରେ ଏହାର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ।

କାରଣ (R) : ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାୟତଃ ଜଣେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଅବଚେତନ ମନରେ ଗଭୀର, ସଂଗୃହିତ ଅତୀତର ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ନମୁନା ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ବିଶେଷକରି ସଙ୍କଟ କାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ।

ସଠିକ୍ ବିକଳ୍ପଟି ବାଛି :

- (A) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R) ହେଉଛି (A) ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R), (A)ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) (A) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R) ଭୁଲ୍
- (D) (A) ଭୁଲ୍, ମାତ୍ର (R) ଠିକ୍

Direction (Q. Nos. 45 and 46) : Each of the following problems has a question and two statements **S1** and **S2**. You have to decide whether Statements **S1** and **S2** are sufficient or not to answer the questions. Your choices will be

- A1 :** If you get the answer from **S1** alone but not from **S2** alone.
A2 : If you get the answer from **S2** alone but not from **S1** alone.
A3 : If you get the answer from **S1** and **S2** together although neither statement in itself is sufficient to answer the question.
A4 : If **S1** alone is sufficient in itself and **S2** alone is sufficient in itself to get the answer.
A5 : If you do not get the answer from **S1** and **S2** together and some more information is required to get the answer.

45. Is a three-digit number divisible by 8?

S1 : Digit in unit's place is higher than digit in ten's place.

S2 : The number is divisible by 2 and 4.

- (A) A5
 (B) A3
 (C) A2
 (D) A1

46. What is the minimum percentage to pass the examination?

S1 : Amar obtained 25% marks in the examination and Mukund obtained 200 marks which is 40 more than Amar.

S2 : Amar obtained 64 marks less than the minimum pass marks.

- (A) A1
 (B) A2
 (C) A3
 (D) A4

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 45 ଏବଂ 46) : ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଦୁଇଟି ବିବୃତି **S1** ଏବଂ **S2** ଅଛି। ତୁମକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ବିବୃତି **S1** ଏବଂ **S2** ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କି ନୁହେଁ। ତୁମର ପସନ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ହେବ

- A1 :** ଯଦି ତୁମେ କେବଳ **S1** ରୁ ଉତ୍ତର ପାଆ କିନ୍ତୁ କେବଳ **S2** ରୁ ନୁହେଁ।
A2 : ଯଦି ତୁମେ କେବଳ **S2** ରୁ ଉତ୍ତର ପାଆ କିନ୍ତୁ କେବଳ **S1** ରୁ ନୁହେଁ।
A3 : ଯଦି ତୁମେ **S1** ଏବଂ **S2** ରୁ ଉତ୍ତର ଏକାଠି ପାଆ, ଯଦିଓ କୌଣସି ବିବୃତି ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ।
A4 : ଉତ୍ତରଟି ପାଇବା ପାଇଁ ଯଦି **S1** କେବଳ ସ୍ୱୟଂ ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ **S2** କେବଳ ସ୍ୱୟଂ ଯଥେଷ୍ଟ।
A5 : ଯଦି ତୁମେ **S1** ଏବଂ **S2** ଉଭୟରୁ ଉତ୍ତର ପାଆ ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଅଧିକ ସୂଚନା ଆବଶ୍ୟକ।

45. ଏକ ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା କ'ଣ 8 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ?

S1 : ଯୁନିଟ୍ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ହେଉଛି ଦଶ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ।

S2 : ସଂଖ୍ୟାଟି 2 ଏବଂ 4 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ।

- (A) A5
 (B) A3
 (C) A2
 (D) A1

46. ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିବାପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତିଶତ କେତେ?

S1 : ଅମର ପରୀକ୍ଷାରେ 25% ନମ୍ବର ପାଇଲା ଏବଂ ମୁକୁନ୍ଦ 200 ନମ୍ବର ପାଇଲା, ଯାହା ଅମର ଅପେକ୍ଷା 40 ଅଧିକ।

S2 : ଅମର ସର୍ବନିମ୍ନ ପାସମାର୍କ୍ ଅପେକ୍ଷା 64 ନମ୍ବର କମ୍ ପାଇଲା।

- (A) A1
 (B) A2
 (C) A3
 (D) A4

Direction (Q. Nos. 47–49) : Read the passage below carefully and answer the questions. Your answer should be based on the passage only.

Passage

Acquiring enough fissile material for a critical mass is challenging. U-235 exists in very tiny amounts in nature. It has to be separated from a much more common isotope of uranium (U-238) and concentrated (enriched) and processed into a quantity large enough to make a nuclear weapon. Natural uranium is about 0.7 percent U-235. Uranium that contains 20 percent or more of U-235 is known as Highly Enriched Uranium (HEU) and weapons-grade uranium usually contains at least 90 percent of this isotope. Uranium enriched for use in most civil nuclear reactors is enriched between 3 and 20 percent (Low-Enriched Uranium or LEU). The amount of HEU needed to make a nuclear fission weapon depends on the enrichment level of the HEU and the sophistication of the weapon.

47. According to the text, what is the standard concentration of U-235 found in uranium in its natural state?

- (A) 20 percent
- (B) 3 percent
- (C) 0.7 percent
- (D) 90 percent

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 47–49) : ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ ଏବଂ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ। ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କେବଳ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ଆଧାର କରି ହେବା ଉଚିତ।

ଅନୁଛେଦ

ଏକ କ୍ରାନ୍ତିକ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବସ୍ତୁ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିଭାଜନ (fissile) ସାମଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ଏକ ଆହ୍ୱାନ। ପ୍ରକୃତିରେ U-235 ବହୁତ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଅଛି। ଏହାକୁ ଯୁରାନିୟମର ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇସୋଟୋପ୍ (isotope) (U-238)ଠାରୁ ପୃଥକ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଘନୀଭୂତ (ସମୃଦ୍ଧ) କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଏକ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ପ୍ରାକୃତିକ ଯୁରାନିୟମ୍ ହେଉଛି 0.7 ପ୍ରତିଶତ U-235। ଯେଉଁ ଯୁରାନିୟମ୍ରେ U-235ର 20 ପ୍ରତିଶତ ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଥାଏ, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମୃଦ୍ଧ ଯୁରାନିୟମ୍ (HEU) ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା। ଅସ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୁରାନିୟମ୍ରେ (Weapons-grade uranium) ସାଧାରଣତଃ ଏହି ଆଇସୋଟୋପ୍ ଅତି କମ୍ରେ 90 ପ୍ରତିଶତ ଥାଏ। ଅଧିକାଂଶ ବେସାମରିକ ପରମାଣୁ ରିଆକ୍ଟରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଯୁରାନିୟମ୍ କୁ 3ରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସମୃଦ୍ଧ କରାଯାଏ (ଅଳ୍ପ ସମୃଦ୍ଧ ଯୁରାନିୟମ୍ ବା LEU)। ଏକ ପରମାଣୁ ବିଭାଜନ ଅସ୍ତ୍ର ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ HEU ପରିମାଣ HEUର ସମୃଦ୍ଧି ସ୍ତର ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରର ସୁବିନିଷ୍ଠିତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ।

47. ପରିଚ୍ଛଦ ଅନୁସାରେ, ପ୍ରାକୃତିକ ସ୍ଥିତିରେ ମିଳୁଥିବା ଯୁରାନିୟମ୍ ରେ U-235ର ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଘନତା କେତେ?

- (A) 20 ପ୍ରତିଶତ
- (B) 3 ପ୍ରତିଶତ
- (C) 0.7 ପ୍ରତିଶତ
- (D) 90 ପ୍ରତିଶତ

48. Uranium that has been enriched to a level between 3 and 20 percent for use in civil nuclear reactors is categorized as (A) Highly Enriched Uranium (HEU) (B) Low-Enriched Uranium (LEU) (C) Weapons-grade Uranium (D) Natural Uranium 49. Why is the acquisition of enough fissile material for a critical mass described as 'challenging'? (A) U-235 is unstable and decays before it can be processed (B) U-235 must be isolated from the far more prevalent U-238 isotope and concentrated (C) Modern nuclear weapons have moved away from using uranium entirely (D) U-238 is the primary fissile material but is rare in nature	48. ବେସାମରିକ ରିଆକ୍ଟରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ 3ରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ୟୁରାନିୟମକୁ କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି ? (A) ଅଧିକ ସମୃଦ୍ଧ ୟୁରାନିୟମ (HEU) (B) ସ୍ୱଳ୍ପ-ସମୃଦ୍ଧ ୟୁରାନିୟମ (LEU) (C) ଅସ୍ତ୍ର-ଗ୍ରେଡ୍ ୟୁରାନିୟମ (D) ପ୍ରାକୃତିକ ୟୁରାନିୟମ 49. ଏକ କ୍ରାନ୍ତିକ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବସ୍ତୁ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଫିସାଇଲ୍ (ବିଭାଜନ) ସାମଗ୍ରୀର ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ କାହିଁକି ଏକ ଚାଲେଞ୍ଜି (ଆହ୍ୱାନ) ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ? (A) U-235 ଅସ୍ଥିର ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କ୍ଷୟ ହୁଏ (B) U-235କୁ ଅଧିକ ପ୍ରଚଳିତ U-238 ଆଇସୋଟୋପରୁ ପୃଥକ ଓ ଘନୀଭୂତ (ସମୃଦ୍ଧ) କରିବା ଆବଶ୍ୟକ (C) ଆଧୁନିକ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ୟୁରାନିୟମ ବ୍ୟବହାରଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇଛି (D) U-238 ହେଉଛି ପ୍ରାଥମିକ ବିଖଣ୍ଡିତ ସାମଗ୍ରୀ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତିରେ ଏହା ବିରଳ
--	---

50. Sum of the present ages of Ali and Saad is 48 years. If the age of Ali is thrice the age of Saad, then find the sum of their ages four years hence.

- (A) 50 years
- (B) 56 years
- (C) 60 years
- (D) 40 years

51. If boys and girls can together complete a work in 20 days. Both worked together for 15 days and then girls had to leave. After another 10 days, boys finished the remaining work. In how many days boys alone can finish the work?

- (A) 10
- (B) 20
- (C) 30
- (D) 40

52. A car takes 3 hours less than a bus for a journey of 600 kms. If the speed of the bus is 10 kms per hour less than that of car, then find the speed of car.

- (A) 30 kmph
- (B) 40 kmph
- (C) 50 kmph
- (D) 60 kmph

50. ଅଲୀ ଏବଂ ସାଦ୍‌ର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସର ଯୋଗଫଳ 48 ବର୍ଷ । ଯଦି ଅଲୀର ବୟସ ସାଦ୍‌ର ବୟସର ତିନିଗୁଣ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ବୟସର ଯୋଗଫଳ ଚାରିବର୍ଷ ପରେ କେତେ ହେବ ?

- (A) 50 ବର୍ଷ
- (B) 56 ବର୍ଷ
- (C) 60 ବର୍ଷ
- (D) 40 ବର୍ଷ

51. ଯଦି ପୁଅ ଏବଂ ଝିଅମାନେ ମିଶି 20 ଦିନରେ ଏକ କାମ ସମାପ୍ତ କରିପାରିବେ । ଉଭୟେ 15 ଦିନପାଇଁ ଏକାଠି କାମ କରନ୍ତି ଏବଂ ତା'ପରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଆଉ 10 ଦିନ ପରେ ପୁଅମାନେ ବାକିକାମ ସମାପ୍ତ କଲେ । କେବଳ ପୁଅମାନେ କେତେଦିନରେ କାମ ସମାପ୍ତ କରିପାରିବେ ?

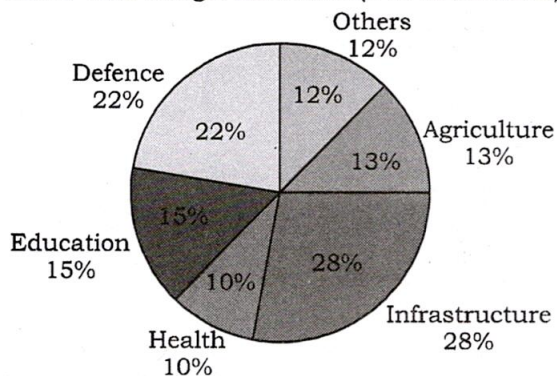
- (A) 10
- (B) 20
- (C) 30
- (D) 40

52. ଏକ କାର୍ 600 କି.ମି ଯାତ୍ରାପାଇଁ ବସ୍ ଅପେକ୍ଷା 3 ଘଣ୍ଟା କମ୍ ସମୟ ନିଏ । ଯଦି ବସ୍‌ର ଗତି କାର୍ ଅପେକ୍ଷା ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 10 କି.ମି. କମ୍ ହୁଏ, ତେବେ କାର୍‌ର ଗତି କେତେ ?

- (A) 30 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (B) 40 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (C) 50 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା
- (D) 60 କି.ମି/ଘଣ୍ଟା

Direction (Q. Nos. 53–55) : The pie chart below shows the sector-wise allocation of a country's Union Budget of ₹ 15 Lakh Crore. Answer the questions based on this data.

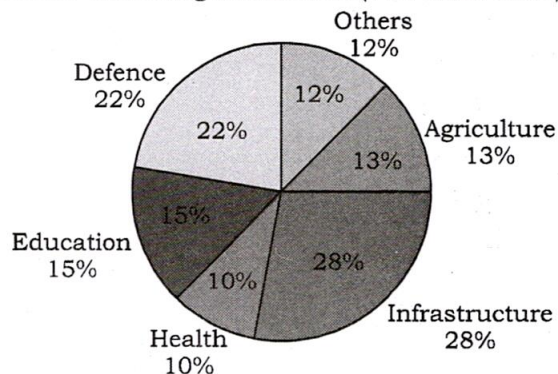
Sector-wise Budget Allocation (₹ 15 Lakh Crore)

- 53.** If the total budget is increased by 10% next year and the Education sector's percentage allocation remains the same, the new Education budget will be
- (A) ₹ 2.35 Lakh Crore
(B) ₹ 2.40 Lakh Crore
(C) ₹ 2.45 Lakh Crore
(D) ₹ 2.475 Lakh Crore
- 54.** The combined allocation to Agriculture and Others is what percentage of the total budget?
- (A) 22%
(B) 23%
(C) 24%
(D) 25%
- 55.** The amount allocated to Defense is approximately how many times the amount allocated to Health?
- (A) 1.8 times
(B) 2.0 times
(C) 2.2 times
(D) 2.4 times

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 53–55) : ତଳେଥିବା ପାଇ (pie) ଚାର୍ଟ ଦେଖି ₹ 15 ଲକ୍ଷକୋଟିର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ୍‌ର କ୍ଷେତ୍ର-ସ୍ତରୀ ଆବଣ୍ଟନକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ।

Sector-wise Budget Allocation (₹ 15 Lakh Crore)

- 53.** ଯଦି ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ମୋଟ ବଜେଟ୍ 10% ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତିଶତ ଆବଣ୍ଟନ ସମାନ ରହେ, ତେବେ ନୂତନ ଶିକ୍ଷା ବଜେଟ୍ ହେବ
- (A) ₹ 2.35 ଲକ୍ଷକୋଟି
(B) ₹ 2.40 ଲକ୍ଷକୋଟି
(C) ₹ 2.45 ଲକ୍ଷକୋଟି
(D) ₹ 2.475 ଲକ୍ଷକୋଟି
- 54.** କୃଷି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (Others) ପାଇଁ ମିଳିତ ଆବଣ୍ଟନ ମୋଟ ବଜେଟ୍‌ର କେତେ ପ୍ରତିଶତ?
- (A) 22%
(B) 23%
(C) 24%
(D) 25%
- 55.** ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ ପରିମାଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ ପରିମାଣର ପ୍ରାୟ କେତେ ଗୁଣ?
- (A) 1.8 ଗୁଣ
(B) 2.0 ଗୁଣ
(C) 2.2 ଗୁଣ
(D) 2.4 ଗୁଣ

56. In a certain code language, 'ENGINEER' is coded as '131' and 'INCOME' is coded as '97'. How will 'TEACHER' be coded as in that language?

- (A) 136
- (B) 122
- (C) 125
- (D) 129

57. Consider the following statements regarding the 'Grapevine' in organizational communication :

- (i) It is a formal, top-down communication channel specifically designed by the management.
- (ii) While it often spreads rumors, it is a rapid, informal network that can accurately indicate the true level of employee anxiety or morale.

Which of the statements given above is/are **correct**?

- (A) (i) only
- (B) (ii) only
- (C) Both (i) and (ii)
- (D) Neither (i) nor (ii)

56. ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋଡ୍ ଭାଷାରେ 'ENGINEER' କୁ '131' ଭାବରେ କୋଡ୍ କରାଯାଇଛି ଏବଂ 'INCOME' କୁ '97' ଭାବରେ କୋଡ୍ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଭାଷାରେ 'TEACHER' କୁ କିପରି କୋଡ୍ କରାଯିବ ?

- (A) 136
- (B) 122
- (C) 125
- (D) 129

57. ସାଙ୍ଗଠନିକ ଯୋଗାଯୋଗରେ 'ଗ୍ରେପ୍‌ଭାଇନ୍' (Grapevine) ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର :

- (i) ଏହା ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ, ଉପରୁ-ତଳ ଯୋଗାଯୋଗ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ଯାହା ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପରିକଳ୍ପିତ ।
- (ii) ଯଦିଓ ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ଗୁଜବ ପ୍ରସାର କରେ, ଏହା ଏକ ଦ୍ରୁତ, ଅନୌପଚାରିକ ନେଟୱାର୍କ ଯାହା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଚିନ୍ତା କିମ୍ବା ମନୋବଳର ପ୍ରକୃତ ସ୍ତରକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ସୂଚାଇପାରେ ।

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) କେବଳ (i)
- (B) କେବଳ (ii)
- (C) ଉଭୟ (i) ଏବଂ (ii)
- (D) (i) କିମ୍ବା (ii) କୌଣସି

58. Statement : A conclusion based on a non-representative sample commits the fallacy of hasty generalisation.

Explanation : Using a biased or too-small sample to draw universal conclusion is invalid because the sample does not reflect the diversity of the whole population.

Which of the following options is **correct**?

- (A) Both are correct; **Explanation** supports **Statement**
- (B) Both are correct, but the **Explanation** does not support the **Statement**
- (C) **Statement** is true, **Explanation** is false
- (D) **Statement** is false

59. Which of the following statements is **incorrect** about a man who walks 5 km north, 3 km east, then 5 km south?

- (A) He is 3 km east of the starting point
- (B) He is at the same latitude as his starting point
- (C) He is north of his starting point
- (D) He has walked a total of 13 km

58. ବିବୃତି : ଏକ ଅଣ-ପ୍ରତିନିଧି ନମୁନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶୀଘ୍ର ସାଧାରଣୀକରଣର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା : ସାର୍ବଜନୀନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଏକ ପକ୍ଷପାତୀ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟଧିକ ଛୋଟ ନମୁନା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅବୈଧ, କାରଣ ନମୁନା ସମଗ୍ର ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିବିଧତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ନାହିଁ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଉଭୟ ଠିକ୍; ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବିବୃତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ
- (B) ଉଭୟ ଠିକ୍, ମାତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବିବୃତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ
- (C) ବିବୃତି ଠିକ୍, ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଭୁଲ୍
- (D) ବିବୃତି ଭୁଲ୍

59. ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି 5 କି.ମି. ଉତ୍ତର, 3 କି.ମି. ପୂର୍ବ ଏବଂ ତା'ପରେ 5 କି.ମି. ଦକ୍ଷିଣରେ ଚାଲିବା ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ଭୁଲ୍ ?

- (A) ସେ ଆରମ୍ଭ ସ୍ଥାନରୁ 3 କି. ମି. ପୂର୍ବରେ ଅଛି
- (B) ସେ ଆରମ୍ଭ ସ୍ଥାନର ସମାନ ଅକ୍ଷାଂଶରେ ଅଛି
- (C) ସେ ଆରମ୍ଭ ସ୍ଥାନର ଉତ୍ତରରେ ଅଛି
- (D) ସେ ସମୁଦାୟ 13 କି. ମି. ଚାଲିଛି

60. Statement-I : An 'Escalation of Commitment' occurs when an administrator changes his/her decision immediately upon receiving negative feedback.

Statement-II : 'Heuristics' are mental shortcuts or rules of thumb that help administrators make quick decisions, though they can sometimes lead to biases.

Evaluate the statements :

- (A) Both **Statement-I** and **Statement-II** are correct
- (B) Both **Statement-I** and **Statement-II** are incorrect
- (C) **Statement-I** is correct but **Statement-II** is incorrect
- (D) **Statement-I** is incorrect but **Statement-II** is correct

61. Examine the statements about the given series :

- (i) In the series 2, 6, 12, 20, 30, 42 – the next term is 56.
- (ii) Differences between the terms of this series form an AP.
- (iii) The nth term of this series is $n(n+1)$.
- (iv) All terms of this series are prime numbers.

Which of the following options is **correct**?

- (A) (i), (ii) and (iii) only
- (B) (i) and (iii) only
- (C) (i), (ii), (iii) and (iv)
- (D) (ii) and (iv) only

60. ବିବୃତି-I : 'ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାର ବୃଦ୍ଧି' ସେତେବେଳେ ଘଟେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ପ୍ରଶାସକ ନିଜର ନିଜମତ ମତାମତ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ତୁରନ୍ତ ତାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି।

ବିବୃତି-II : 'ହ୍ୟୁରିଷ୍ଟିକ୍ସ' (Heuristics) ହେଉଛି ଏକ ମାନସିକ ସର୍କକର୍ କିମ୍ବା ଅଂଗୁଠି ନିୟମ ଯାହା ପ୍ରଶାସକମାନଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଯଦିଓ ଏହା କେତେକ ସମୟରେ ପକ୍ଷପାତିତାକୁ (bias) ଟାଣି ଆଣେ।

ବିବୃତି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର :

- (A) ଉଭୟ ବିବୃତି-I ଏବଂ ବିବୃତି-II ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍
- (B) ଉଭୟ ବିବୃତି-I ଏବଂ ବିବୃତି-II ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ପରିଭାଷା
- (C) ବିବୃତି-I ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ବିବୃତି-II ଭୁଲ୍
- (D) ବିବୃତି-I ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ ବିବୃତି-II ଠିକ୍

61. ସିରିଜର ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କର।

- (i) 2, 6, 12, 20, 30, 42 ସିରିଜର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଟର୍ମ୍ ହେଉଛି 56.
- (ii) ଏହି ସିରିଜର ଟର୍ମ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏକ AP ଗଠନ କରେ।
- (iii) ସିରିଜର n^{th} ଟର୍ମ୍ ହେଉଛି $n(n+1)$.
- (iv) ସିରିଜର ସମସ୍ତ ଟର୍ମ୍ ହେଉଛି ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁଟି ଠିକ୍?

- (A) (i), (ii) ଏବଂ (iii) କେବଳ
- (B) (i) ଏବଂ (iii) କେବଳ
- (C) (i), (ii), (iii) ଏବଂ (iv)
- (D) (ii) ଏବଂ (iv) କେବଳ

62. The sum of exponents of prime factors in the prime factorization of 196 is

- (A) 3
- (B) 4
- (C) 5
- (D) 2

63. If the meaning of α is '+', β is 'x', γ is '÷' and Δ is '-', then the value of $24\gamma 6\alpha 5\beta 6\Delta 14$ is

- (A) 20
- (B) 40
- (C) 34
- (D) 52

64. A lady pointing to a man in a photograph says, "the sister of the son of this man is my mother-in-law." How is the husband of the lady related to the man in the photograph?

- (A) Son
- (B) Maternal grandson
- (C) Maternal grandfather
- (D) Nephew

62. 196ର ପ୍ରମୁଖଗୁଣନରେ ପ୍ରମୁଖ ଗୁଣନକାରୀଙ୍କ ଘାତାଙ୍କର (exponents) ଯୋଗ ହେଉଛି

- (A) 3
- (B) 4
- (C) 5
- (D) 2

63. ଯଦି α ହେଉଛି '+', β ହେଉଛି 'x', γ ହେଉଛି '÷' ଏବଂ Δ ହେଉଛି '-', ତେବେ $24\gamma 6\alpha 5\beta 6\Delta 14$ ର ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି

- (A) 20
- (B) 40
- (C) 34
- (D) 52

64. ଏକ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍‌ରେ ଜଣେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଇଙ୍ଗିତ କରି ଜଣେ ମହିଳା କହୁଛନ୍ତି, "ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁଅର ଭଉଣୀ ମୋର ଶାଶୁ।" ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍‌ରେ ଥିବା ପୁରୁଷ ସହିତ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ବାମୀ କିପରି ଜଡ଼ିତ?

- (A) ପୁତ୍ର
- (B) ମାତୃ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନାତି
- (C) ମାତୃ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଜା
- (D) ପୁତୁରା

65. In the following question, two statements and two conclusions are given. You have to take the given two statements to be true even if they seem to be at variance from commonly known facts. Read the conclusions and then decide which of the given conclusions logically follows from the two given statements :

Statement-I : Some men are educated.

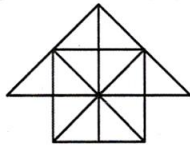
Statement-II : Educated person prefers small families.

Conclusion-I : All small families are educated.

Conclusion-II : Some men prefer small families.

- (A) Only **Conclusion I** is true
 (B) Only **Conclusion II** is true
 (C) Both **Conclusions I** and **II** are true
 (D) Neither **Conclusion I** nor **II** is true

66. Count the number of triangles and squares.

- (A) 26 triangles, 5 squares
 (B) 26 triangles, 6 squares
 (C) 28 triangles, 5 squares
 (D) 28 triangles, 6 squares

65. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦୁଇଟି ବିବୃତ୍ତି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି । ସାଧାରଣତଃ ଜଣାଶୁଣା ତଥ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମନେ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୁଇଟି ବିବୃତ୍ତିକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିଷ୍ପତ୍ତି ପଢ଼ ଏବଂ ତା'ପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଯେ ପ୍ରଦତ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ତାର୍କିକ ଭାବରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୁଇଟି ବିବୃତ୍ତିରୁ ଅନୁସରଣ କରେ ।

ବିବୃତ୍ତି-I : କେତେକ ଲୋକ ଶିକ୍ଷିତ ଅଟନ୍ତି ।

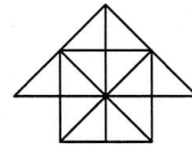
ବିବୃତ୍ତି-II : ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଛୋଟ ପରିବାର ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି-I : ସବୁ ଛୋଟ ପରିବାର ଶିକ୍ଷିତ ଅଟନ୍ତି ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି-II : କେତେକ ଲୋକ ଛୋଟ ପରିବାର ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ।

- (A) କେବଳ **ନିଷ୍ପତ୍ତି I** ସତ୍ୟ ଅଟେ
 (B) କେବଳ **ନିଷ୍ପତ୍ତି II** ସତ୍ୟ ଅଟେ
 (C) ଉଭୟ **ନିଷ୍ପତ୍ତି I** ଏବଂ **II** ସତ୍ୟ ଅଟେ
 (D) **ନିଷ୍ପତ୍ତି I** କିମ୍ବା **II** କେହିହେଲେ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ

66. ତ୍ରିଭୁଜ ଏବଂ ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ଗଣତି କର ।

- (A) 26 ତ୍ରିଭୁଜ, 5 ବର୍ଗ
 (B) 26 ତ୍ରିଭୁଜ, 6 ବର୍ଗ
 (C) 28 ତ୍ରିଭୁଜ, 5 ବର୍ଗ
 (D) 28 ତ୍ରିଭୁଜ, 6 ବର୍ଗ

67. Scenario : An internal audit in your department flags potential irregularities and inflated billing in the annual procurement of office electronics. What will be your immediate and logical course of action?

- (A) Fire the auditor for disrupting the office environment
- (B) Immediately halt all departmental operations indefinitely until the issue is solved
- (C) Form an impartial inquiry committee to investigate the claims thoroughly while ensuring routine work continues without disruption
- (D) Ignore the report completely unless higher authorities point it out

68. During a performance review, a superior rates a junior clerk high in all performance categories simply because the clerk is exceptionally punctual. This cognitive bias in interpersonal perception is known as

- (A) stereotyping
- (B) the halo effect
- (C) psychological projection
- (D) selective perception

69. Which of the following pairs **does not** represent an analogous relationship?

Sun : Light :: _____ : _____

- (A) Fire, Heat
- (B) River, Water
- (C) Pen, Ink
- (D) Teacher, Education

67. ପରିସ୍ଥିତି : ତୁମ ବିଭାଗର ଏକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଡିଟ୍ ବାର୍ଷିକ ଅର୍ଡର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ କ୍ରୟରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବିଲ୍ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଏ । ତୁମର ତୁରନ୍ତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କ'ଣ ?

- (A) ଅର୍ଡର ପରିବେଶକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କରିଥିବାରୁ ଅଡିଟରଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କର
- (B) ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ରଦ୍ଦ କର
- (C) ଦାବିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ତଦନ୍ତ କମିଟି ଗଠନ କର ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିନା ବାଧାରେ ଯେପରି ଜାରି ରହିବ
- (D) ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହା ସୂଚିତ ନ କଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିପୋର୍ଟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣଦେଖା କର

68. କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ, ଜଣେ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ବର୍ଗରେ ଜଣେ କନିଷ୍ଠ କର୍ମୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରନ୍ତି କାରଣ କର୍ମୀ ଜଣକ ଅସାଧାରଣ ଭାବେ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ । ଆନ୍ତଃବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଧାରଣାରେ ଏହି ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ପକ୍ଷପାତକୁ କୁହାଯାଏ

- (A) ଷ୍ଟେରିଓଟାଇପିଂ
- (B) ହେଲୋ ପ୍ରଭାବ
- (C) ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ
- (D) ଚୟନାତ୍ମକ ଧାରଣା

69. କେଉଁ ଯୋଡ଼ି ଆନାଲୋଗସ୍ (analogous) ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ନାହିଁ ?

ସୂର୍ଯ୍ୟ : ଆଲୋକ :: _____ : _____

- (A) ନିଆଁ, ଉତ୍ତାପ
- (B) ନଦୀ, ପାଣି
- (C) କଲମ, କାଳି
- (D) ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷା

70. A cube is painted red on all faces and cut into 64 equal smaller cubes. How many smaller cubes have paint on exactly two faces?

- (A) 24
(B) 16
(C) 32
(D) 8

71. Match **List—I (Decision Environments)** with **List—II (Characteristics)** :

List—I

List—II

(Decision Environments)

(Characteristics)

(a) Decision under Certainty	(i) The decision maker has absolutely no idea of the probabilities of alternative outcomes
(b) Decision under Risk	(ii) The decision maker knows the exact outcome and consequence of every alternative
(c) Decision under Uncertainty	(iii) The decision maker can estimate the probabilities of various outcomes based on historical data

Select the **correct** code :

(a)	(b)	(c)
(A) (iii)	(ii)	(i)
(B) (i)	(ii)	(iii)
(C) (ii)	(i)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(i)

70. ଗୋଟିଏ କ୍ୟୁବ୍ (cube) କୁ ସମସ୍ତ ପଟରେ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ 64ଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ସମାନ କ୍ୟୁବ୍ରେ କଟାଯାଇଛି, କେତୋଟି ଛୋଟ କ୍ୟୁବ୍ର ଦୁଇ ପଟରେ ଲାଲ୍‌ରଙ୍ଗ ରହିଛି?

- (A) 24
(B) 16
(C) 32
(D) 8

71. ମେଳ ତାଲିକା—I (ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରିବେଶ) ସହ ତାଲିକା—II (ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ) :

ତାଲିକା—I

ତାଲିକା—II

(ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରିବେଶ)

(ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ)

(a) ନିଶ୍ଚିତତା ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି	(i) ବିକଳ୍ପ ଫଳାଫଳର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣା ନାହିଁ
(b) ବିପଦ ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି	(ii) ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣକାରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିକଳ୍ପର ସଠିକ୍ ଫଳାଫଳ ଏବଂ ପରିଣାମ ଜାଣନ୍ତି
(c) ଅନିଶ୍ଚିତତା ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି	(iii) ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣକାରୀ ବିଭିନ୍ନ ଫଳାଫଳର ସମ୍ଭାବନା ଆକଳନ କରିପାରିବେ

ସଠିକ୍ କୋଡ୍ ଚୟନ କରନ୍ତୁ :

(a)	(b)	(c)
(A) (iii)	(ii)	(i)
(B) (i)	(ii)	(iii)
(C) (ii)	(i)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(i)

72. Scenario : You have been given a fixed welfare budget. You can either fund a high-tech medical procedure that will save 5 lives, or fund a basic health awareness drive that will prevent 5000 children from getting a preventable illness. Under the utilitarian principle of public administration, what will be your decision?

- (A) Fund the high-tech procedure because it makes for better news headlines
- (B) Fund the awareness drive because it provides the greatest good for the greatest number of people
- (C) Divide the money equally, leaving both health initiatives incomplete and ineffective
- (D) Return the funds to the State Treasury to avoid making a difficult moral choice

Direction : In the question given below, a proposition is followed by four choices. Match the proposition with one of the choices that seems to be the most justified or applicable.

73. To pass any competitive exam, one must work hard.

- (A) Getting good grades in exam needs hard work
- (B) All those who work hard, pass
- (C) The candidates who work hard overcome anxiety in the competitive exam
- (D) Without hard work, one does not pass the competitive exams

72. ପରିସ୍ଥିତି : ତୁମକୁ ଏକ ସ୍ଥିର କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ଦିଆଯାଇଛି । ତୁମେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ପାରିବ ଯାହା 5 ଜଣଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇପାରିବ, କିମ୍ବା ଏକ ମୌଳିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନତା ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ପାରିବ ଯାହା 5000 ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧଯୋଗ୍ୟ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରିବ । ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରଶାସନର ଉପଯୋଗୀ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ, ତୁମ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ'ଣ ?

- (A) ଉଚ୍ଚ-ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଅ କାରଣ ଏହା ଭଲ ଖବରର ଶିରୋନାମା କରିଥାଏ
- (B) ସଚେତନତା ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଅ କାରଣ ଏହା ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟାର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଦାନ କରେ
- (C) ଟଙ୍କାକୁ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିଦିଅ ଯଦିଓ ଉଭୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପ୍ରଭାବହୀନ ରହିବ
- (D) ଏକ କଷ୍ଟକର ନୈତିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ କୋଷାଗାରକୁ ପାଣ୍ଠି ଫେରସ୍ତ କର

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପରେ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସବୁଠାରୁ ଯଥାର୍ଥ କିମ୍ବା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ମନେ ହେଉଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସହିତ ମେଳ କର ।

73. ଯେ କୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିବାକୁ ହେଲେ ଜଣେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

- (A) ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲନମ୍ବର ପାଇବା ପାଇଁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକ
- (B) ଯେଉଁମାନେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପାସ କରନ୍ତି
- (C) କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ଚିତ୍କାକୁ ଦୂରକରନ୍ତି
- (D) କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ବିନା ଜଣେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ

74. Which of the following describes 'Confirmation Bias' in decision making?

- (A) The tendency to rely too heavily on the first piece of information encountered
- (B) The tendency to search for, interpret, and favor information that confirms one's pre-existing beliefs, while ignoring contradictory data
- (C) The tendency to judge the probability of an event based on how easily examples come to mind
- (D) The tendency to take credit for successes and blame external factors for failures

75. Assertion (A) : In a circular arrangement of 8 people, the number of distinct arrangements is 7!.

Reason (R) : In circular permutations, one position is fixed, reducing arrangements by a factor of n .

Which of the following options is **correct**?

- (A) Both (A) and (R) are **true** and (R) is the **correct** explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are **true** but (R) is not the **correct** explanation of (A)
- (C) (A) is **true** but (R) is **false**
- (D) (A) is **false** but (R) is **true**

74. ନିମ୍ନ ଉଲ୍ଲେଖିତ ନେବାରେ 'ନିଶ୍ଚିତକରଣ ପକ୍ଷପାତ' କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ?

- (A) ପ୍ରଥମ ଥର ସାମ୍ବାକୁ ଆସିଥିବା ସୂଚନା ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭର କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି
- (B) ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ତଥ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରି, ଜଣକର ପୂର୍ବ-ବିଦ୍ୟମାନ ବିଶ୍ୱାସକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବା ସୂଚନାକୁ ଖୋଜିବା, ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି
- (C) ଉଦାହରଣଗୁଡ଼ିକ ମନକୁ କେତେ ସହଜରେ ଆସେ ତାହା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏକ ଘଟଣାର ସମ୍ଭାବନା ବିଚାର କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି
- (D) ସଫଳତା ପାଇଁ ଶ୍ରେୟ ନେବା ଏବଂ ବିଫଳତା ପାଇଁ ବାହ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଦାୟୀ କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି

75. ଦାବି (A) : 8 ଜଣଙ୍କ ଏକ ବୃତ୍ତାକାର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି 7! ।

କାରଣ (R) : ବୃତ୍ତାକାର କ୍ରମ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିର ହେଇଥାଏ। ଯାହା n ର ଗୁଣକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R) ହେଉଛି (A) ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R), (A)ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) (A) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R) ଭୁଲ୍
- (D) (A) ଭୁଲ୍, ମାତ୍ର (R) ଠିକ୍

76. Assertion (A) : A person who always lies cannot make a true statement under any circumstance.

Reason (R) : If someone always lies, his/her statement about always lying would itself be false, creating a paradox.

Which of the following options is **correct**?

- (A) Both (A) and (R) are **true** and (R) is the **correct** explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are **true** but (R) is not the **correct** explanation of (A)
- (C) (A) is **true** but (R) is **false**
- (D) (A) is **false** but (R) is **true**

Direction : In the question given below, there are two statements followed by four conclusions numbered as I, II, III and IV. You have to take the given statements to be true even if they seem to be at variance with commonly known facts and then decide which of the given conclusions logically follow from the given statements :

77. Statements :

Some boxes are round.
All rounds are spheres.

Conclusions :

- I. Some boxes are spheres.
- II. Some spheres are boxes.
- III. Some spheres are round.
- IV. All spheres are round.
- (A) I, II and IV follow
- (B) II, III and IV follow
- (C) I, III and IV follow
- (D) I, II, and III follow

76. ଦାବି (A) : ସର୍ବଦା ମିଛ କହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସତ୍ୟ ବୟାନ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ।

କାରଣ (R) : ଯଦି ସର୍ବଦା କେହି ମିଛ କହନ୍ତି, ତେବେ ସର୍ବଦା ମିଛ କହିବା ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ବୟାନ ମିଛ ହେବ-ଯାହା ଏକ ବିରୋଧାଭାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R) ହେଉଛି (A) ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
- (B) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R), (A)ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
- (C) (A) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R) ଭୁଲ୍
- (D) (A) ଭୁଲ୍, ମାତ୍ର (R) ଠିକ୍

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା : ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦୁଇଟି ବିବୃତି ପରେ ଚାରୋଟି ନିଷର୍ଷ ଅଛି, ଯାହା I, II, III ଏବଂ IV ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଛି। ତୁମକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଜଣାଶୁଣା ତଥ୍ୟ ସହିତ ଭିନ୍ନ ମନେହୁଏ ଏବଂ ତା'ପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବୃତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ନିଷର୍ଷ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରେ।

77. ବିବୃତି :

କେତେକ ବାକ୍ସ ଗୋଲ ଅଟେ।
ସମସ୍ତ ଗୋଲ ଗୋଲକ (spheres) ଅଟେ।

ନିଷର୍ଷ :

- I. କେତେକ ବାକ୍ସ ଗୋଲକ ଅଟେ।
- II. କେତେକ ଗୋଲକ ବାକ୍ସ ଅଟେ।
- III. କେତେକ ଗୋଲକ ଗୋଲ ଅଟେ।
- IV. ସମସ୍ତ ଗୋଲକ ଗୋଲ ଅଟେ।
- (A) I, II, ଏବଂ IV ଅନୁସରଣ କରେ
- (B) II, III, ଏବଂ IV ଅନୁସରଣ କରେ
- (C) I, III, ଏବଂ IV ଅନୁସରଣ କରେ
- (D) I, II, ଏବଂ III ଅନୁସରଣ କରେ

78. Two pipes, A and B, can fill a tank in 12 and 18 hours respectively. Pipe C can empty it in 9 hours. If all three are opened simultaneously, how long will it take to fill the tank?

- (A) 18 hours
- (B) 36 hours
- (C) 24 hours
- (D) The tank will never fill

79. **Statement-I** : 'Sympathy' in communication involves understanding someone else's cognitive perspective while maintaining professional objectivity.

Statement-II : 'Empathy' involves feeling pity or sorrow for someone else's misfortune.

Evaluate the definitions based on interpersonal communication theory :

- (A) Both **Statement-I** and **Statement-II** are perfectly correct
- (B) Both **Statement-I** and **Statement-II** are incorrect definitions
- (C) **Statement-I** is correct but **Statement-II** is incorrect
- (D) **Statement-I** is incorrect but **Statement-II** is correct

78. ଦୁଇଟି ପାଇପ୍ A ଓ B ଯଥାକ୍ରମେ 12 ଓ 18 ଘଣ୍ଟାରେ ଗୋଟିଏ ଟାଙ୍କି ପୂରଣ କରିପାରିବେ। ପାଇପ୍ C ଏହାକୁ 9 ଘଣ୍ଟାରେ ଖାଲି କରିପାରିବ। ଯଦି ସମସ୍ତ ପାଇପ୍ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଖୋଲାଯାଏ, ତେବେ ଟାଙ୍କି ପୂରଣ ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ?

- (A) 18 ଘଣ୍ଟା
- (B) 36 ଘଣ୍ଟା
- (C) 24 ଘଣ୍ଟା
- (D) ଟାଙ୍କି ଆଦୌ ପୂରଣ ହେବନାହିଁ

79. **ବିବୃତି-I** : ଯୋଗାଯୋଗରେ ସହାନୁଭୂତି ହେଉଛି ଅନ୍ୟ କାହାର ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବୁଝିବା ସହିତ ବୃତ୍ତିଗତ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା ବଜାୟ ରଖିବା।

ବିବୃତି-II : ସହାନୁଭୂତି ହେଉଛି ଅନ୍ୟ କାହାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ପାଇଁ ଦୟା କିମ୍ବା ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରିବା।

ଆନ୍ତଃବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯୋଗାଯୋଗ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ଆଧାରିତ ପରିଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର :

- (A) ଉଭୟ **ବିବୃତି-I** ଏବଂ **ବିବୃତି-II** ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍
- (B) ଉଭୟ **ବିବୃତି-I** ଏବଂ **ବିବୃତି-II** ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ପରିଭାଷା
- (C) **ବିବୃତି-I** ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ **ବିବୃତି-II** ଭୁଲ୍
- (D) **ବିବୃତି-I** ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ **ବିବୃତି-II** ଠିକ୍

80. Assertion (A) : In practical administration, officers often make 'Satisficing' decisions rather than perfectly optimal ones.

Reason (R) : Administrators operate under 'bounded rationality', meaning they are restricted by limited time, incomplete information and human cognitive limits.

Choose the **correct** option :

(A) Both (A) and (R) are **true** and (R) is the **correct** explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are **true** but (R) is not the **correct** explanation of (A)

(C) (A) is **true** but (R) is **false**

(D) (A) is **false** but (R) is **true**

80. ଦାବି (A) : ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରଶାସନରେ, ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 'ସନ୍ତୋଷପ୍ରଦାନକାରୀ' ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି।

କାରଣ (R) : ପ୍ରଶାସକମାନେ 'ସୀମିତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା' ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ସୀମିତ ସମୟ, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଏବଂ ମାନବୀୟ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ସୀମା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ।

ସଠିକ୍ ବିକଳ୍ପଟି ବାଛି :

(A) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R) ହେଉଛି (A) ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା

(B) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R), (A)ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ

(C) (A) ଠିକ୍, ମାତ୍ର (R) ଭୁଲ୍

(D) (A) ଭୁଲ୍, ମାତ୍ର (R) ଠିକ୍

SPACE FOR ROUGH WORK

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ

SPACE FOR ROUGH WORK

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ

★ ★ ★

XHK - II/BE/329-A

40

PPP26/1(311)---

